

# Školní vzdělávací program ZUŠ Chrást



## Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE .....	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY .....	5
1.1.	Počet oborů, velikost .....	5
2.2.	Historie a současnost .....	5
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4.	Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce.....	6
2.5.	Vybavení školy a její podmínky .....	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	6
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	7
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU .....	9
5.1.	Všeobecné poznámky k hudebnímu oboru.....	9
5.2.	Kolektivní vyučovací předměty.....	10
5.2.1.	Všeobecná hudební výchova .....	10
5.2.2.	Povinně volitelné předměty.....	12
5.3.	Studijní zaměření Přípravné studium .....	22
5.3.1.	Studijní zaměření Přípravné studium I. stupně .....	22
5.3.2.	Studijní zaměření Přípravné studium II. stupně .....	24
5.4.	Studijní zaměření Hra na klavír .....	25
5.5.	Studijní zaměření Hra na akordeon .....	32
5.6.	Studijní zaměření Hra na housle.....	36
5.7.	Studijní zaměření Hra na violu .....	41
5.8.	Studijní zaměření Hra na kontrabas.....	45
5.9.	Studijní zaměření Hra na kytaru .....	50
5.10.	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu .....	55
5.11.	Studijní zaměření Hra na flétnu .....	60
5.12.	Studijní zaměření Hra na hoboj .....	64
5.13.	Studijní zaměření Hra na klarinet.....	68
5.14.	Studijní zaměření Hra na saxofon .....	72
5.15.	Studijní zaměření Hra na trubku.....	76
5.16.	Studijní zaměření Hra na lesní roh .....	80
5.17.	Studijní zaměření Sólový zpěv .....	83

6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU.....	89
6.1.	Všeobecné poznámky k literárně-dramatickému oboru .....	89
6.2.	Vyučovací předměty literárně-dramatického oboru .....	90
7	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPEC. VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	96
7.1.	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	96
7.2	Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných.....	97
8	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY .....	98
8.1.	Zásady a způsob hodnocení žáků .....	98
8.2.	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	100

# 1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program základní umělecké školy Chrást

Předkladatel: Základní umělecká škola Chrást, okres Plzeň-město, příspěvková organizace  
sídlo: Vilová 289, 330 03 Chrást

IČO: 70965951

IZO: 102358765

ředitelka: Mgr. Pavla Sovová, Ph.D.

tel.: 377 845 244

e-mail: [zus.chrast@gmail.com](mailto:zus.chrast@gmail.com)

internetové stránky: [www.zus-chrast.cz](http://www.zus-chrast.cz)

Zřizovatel: Obec Chrást

sídlo: tř. Čs. odboje 133, 330 03 Chrást

e-mail: [starosta@obecchrast.cz](mailto:starosta@obecchrast.cz)

tel.: 377 945 207

Platnost dokumentu od: 1. září 2012

Poslední aktualizace 31.8.2018

V Chrástu, dne 31. 8. 2018

Mgr. Pavla Sovová, Ph.D.  
ředitelka školy

## 2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

### 1.1. Počet oborů, velikost

1. Hudební obor – kapacita 241 žáků
2. Literárně dramatický obor – kapacita 24 žáků

### 2.2. Historie a současnost

Základní umělecká škola Chrást byla původně (od 60. let) pobočkou Lidové školy umění v Třemošné. Osamostatnila se počátkem školního roku 1973/74. V průběhu let pak došlo k proměně venkovské školičky v sice nevelkou, ale nikoliv bezvýznamnou obecní instituci. K celkovému počtu 1700 obyvatel Chrástu jsou více než dvě stovky žáků základní umělecké školy v neobyčejně příznivém poměru, pro který nenajdeme v celostátním měřítku příliš mnoho statisticky srovnatelných paralel.

Základní umělecká škola Chrást je dvouoborová. Zavedení literárně – dramatického oboru bylo schváleno MŠMT na konci června 2017. Činnost školy se dosud utvářela pouze v rámci hudebního oboru, který je v samostatné škole rozvíjen již přes čtyři desítky let. Širší veřejností je vnímána především "Lidová muzika z Chrástu", která byla původně součástí školy. V posledních letech pozornost veřejnosti poutá muzikálově zaměřený soubor Karkulka, který pravidelně vystupuje například v rámci Historického víkendu města Plzně.

Veřejné aktivity školy jsou bohaté a účastní se jich téměř všichni žáci školy. Svůj důležitý podíl na nynějším příznivém zviditelňování školy má bezesporu její erudovaný pedagogický sbor, ale pro úspěšné fungování jsou neméně důležité podmínky, vytvářené škole jejím zřizovatelem. Tím je obec Chrást, v jejímž kulturním životě je základní umělecká škola významnou součástí.

Škola má aktivně fungující pobočky v Dýšině, v Kyšicích a ve Volduchách. Zastřešujícím administrativním členěním je přiřazena (spolu se ZUŠ Starý Plzenec) k velkým základním uměleckým školám, sídlícím na území krajského města Plzně. Také tímto spojením (ale i jinými způsoby fungující blízkostí západočeské metropole) je dána užší vazba na kulturní styl velkého města.

Od listopadu 2007 je Základní umělecká škola Chrást členem Asociace základních uměleckých škol České republiky. Žáci školy se zapojují také do soutěží, která jsou vyhlašována MŠMT. V některých oborech má naše malá ZUŠ zastoupení i v ústředních kolech. V roce 2009 byla škola vyhlášena nejaktivnější ZUŠ Plzeňského kraje a v roce 2010 nejlepší ZUŠ Plzeňského kraje.

### 2.3. Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru jsou zastoupeni učitelé na plný i částečný pracovní úvazek, z nich zhruba třetina má jak konzervatorní, tak zároveň vysokoškolské vzdělání. Činnost kmenových pedagogů doplňuje několik externistů (ve studijním zaměření hra na kontrabas a v LDO). Mnozí učitelé působí v profesionálních hudebních tělesech (v orchestrech Divadla J.K.Tyla, v Plzeňské filharmonii o.p.s. apod.).

### 2.4. Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce

Škola se výrazně podílí na kulturním životě všech obcí, ve kterých působí, tedy nejen v Chrástu, ale i v Dýšině, Kyšicích a ve Volduchách. Samozřejmostí jsou každoroční slavnostní koncerty, které se konají v Chrástu, v Kyšicích a ve Volduchách. Folklorní soubor Malá muzika a muzikálově zaměřené těleso Karkulka pravidelně vystupují na květnovém Chrásteckém dni. Karkulka, která mj. spolupracuje s místním autorem M.B. Karpíškem, realizuje též představení pro mateřské i základní školy. 1. června (nebo v blízkosti tohoto svátku) se zavedlo "Domácí muzicírování", což jsou koncerty žáků společně s jejich rodinnými příslušníky (popř. s přáteli). Od roku 2014 pořádá škola v kostele v Dýšině Přehlídku komorní hudby. Od počátku roku 2019 se škola zapojí prostřednictvím vybraných aktivit do tzv. Šablon II, v jejichž rámci je plánováno posílení komunitně-osvětových setkání. Od školního roku 2018/19 se také chceme zapojit do projektu M. Kožené Open air ZUŠ.

### 2.5. Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v malých prostorách rodinné vilky, kde jsou čtyři místnosti pro výuku (z toho dvě nevyhovující) a jedna pro kancelář (ředitelna, zároveň místnost pro zástupkyni ředitelky a pro účetní). Malý sklad na nástroje je již zaplněn a dokoupení další nástrojů je nutné důkladně zvažovat. Škola má také pobočky v Dýšině (zde jsou v ZŠ k dispozici pro výuku cca čtyři třídy a kabinet), v ZŠ Volduchy a v ZŠ Chrást, MŠ Chrást, MŠ Kyšice. I přes tyto ne zcela ideální věcné podmínky disponuje škola rozsáhlým notovým archivem, učitelé mají k dispozici také přiměřený rozsah literatury a dostačující množství pomůcek potřebné k výuce všeobecné hudební výchovy. Další rozšiřování jakéhokoli vybavení je limitováno prostorovými podmínkami školy. Škola žákům v případě potřeby zapůjčuje nástroje: např. housle, kontrabas, příčnou flétnu, klarinet, trubku, lesní roh, hoboje, akordeon atd.)

## 3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Výuka HO není specificky zaměřena, snažíme se nabídnout veškeré hudební aktivity v celé jejich různorodosti. Důraz klademe na výuku komorní a souborové hry. LDO má za sebou první rok činnosti, určitě bude pokračovat v zaměření na recitaci, ale bude se připravovat i na komplexnější dramatické aktivity.

Specifikem naší činnosti je úzká organizační spolupráce se školami, kde působí naše pobočky. Do výukového procesu se snažíme dle možností zapojovat s i rodiče žáků.

Vize školy jsou limitovány zejména prostorovými podmínkami školy, tj. skutečností, že hlavní budova není rozsáhlá a podstatná část výuky probíhá na pobočkách. Jednu vizi má škola společnou s obcí Chrást – rekonstrukce Lidového domu by přinesl kultivované a důstojné podmínky pro vystoupení a pořádání koncertů. Mezi bližší a dostupnější vize patří:

- 1/ úprava alespoň malého sálu v chrásteckém Lidovém domě, kde by mohly probíhat pravidelné koncerty a další akce ZUŠ,
- 2/ iniciovat změnu nástroje v KD Kyšice (nástroj, který doposud sloužil, je již nevyhovující)
- 3/ posílit vzdělávání pedagogů – prostřednictvím aktivit Šablon II
- 4/ prohloubit spolupráci ZUŠ se všemi subjekty v regionu (školy, obecní úřad, spolky, fary atd.) – opět v rámci Šablon II

## 4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

### **Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci**

- žáky vedeme k zodpovědnosti za své vzdělávání
- žákům ukazujeme na praktických příkladech smysl a cíl výuky a posilujeme pozitivní vztah k učení
- vedeme žáka k tomu, aby byl samostatný, věnoval se dostatečně domácí přípravě, v začátcích je vítána účast rodičů na hodinách vzhledem k následně lepší kontrole domácí přípravy
- každý žák je originál, proto se snažíme k němu přistupovat individuálně a jeho individuální dovednosti rozvíjíme
- žáka motivujeme k dalšímu rozvoji jeho schopností a další práci pozitivním hodnocením

### **Strategie pro kompetenci osobnostně sociální**

- rozvíjíme schopnost žáků spolupracovat, pracovat v týmu
- respektovat a hodnotit vlastní práci
- učíme je respektovat potřebu svědomité individuální přípravy pro úspěšnou práci v souboru
- učíme je odpovědnosti za společné dílo
- snažíme se o to, aby žáci pracovali v přátelské atmosféře, navzájem si pomáhali, respektovali se

### **Strategie pro kompetenci kulturní**

- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění obcí a regionu, příkladem jsou jim učitelé, kteří sami mají dobrý přehled o kulturním dění
- žáci navštěvují různé kulturní akce a instituce, tím jsou vedeni k úctě k našemu kulturnímu dědictví a tradicím
- po návštěvě nejruznějších kulturních akcí se žáky o dané věci diskutujeme, učíme je utvářet vlastní názor, postoj, vkus



## 5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

### 5.1. Všeobecné poznámky k hudebnímu oboru

Výuka probíhá ve dvou formách – individuální (skupinová) a kolektivní. Rozvržení předmětů je definováno u jednotlivých studijních zaměření.

Základní studium je rozděleno do dvou stupňů: I. stupeň v délce sedmi let a II. stupeň v délce čtyř let. Oba stupně mají otevřené přípravné studium – blíže specifikováno v textu jednotlivých studijních zaměření.

Uchazeč může být přijat také do studia pro dospělé, které je určeno uchazečům od 18 let věku a nemá přípravné stadium. Trvá maximálně 4 roky. Učební plán tvoří individuálně učitel hlavního oboru a hodinová dotace je jedna hodina týdně.

Kritéria pro zařazování žáků do stupňů vzdělávání a do ročníků:

- do přípravného studia jsou zařazovány děti od 5 let (předmět Zpívánky) a od 6 let (Přípravná hudební výchova)
- do I. stupně studia jsou zařazovány děti od 7 let
- do II. stupně studia jsou zařazovány děti od 14 let
- do studia pro dospělé jsou zařazováni žáci od 18 let

Začne-li žák docházku do II. stupně studia bez předchozího absolvování I. stupně, plní po jednoletém přípravném studiu II. stupně učební osnovy I. stupně. Ty jsou stanoveny v tematickém plánu, který je v tomto případě stanoven na delší časový úsek, než je jeden školní rok.

Oba stupně základního studia jsou ukončeny závěrečnou zkouškou, která má formu veřejného či inter-ního absolventského koncertu (popř. komisionální zkoušky).

ZUŠ Chrást nabízí žákům možnost vybrat si ze široké nabídky studijních zaměření<sup>1</sup>:

**Klávesové nástroje** – klavír, akordeon

**Strunné nástroje** – housle, viola, kontrabas, kytara

**Dechové nástroje** – zobcová flétna, flétna, hoboj, klarinet, saxofon, trubka, lesní roh

**Sólový zpěv**

---

<sup>1</sup> V odůvodněných případech lze změnit studijní zaměření (nástroj), podmínkou je absolvování přijímacího řízení. Zařazení do adekvátního ročníku určí „nový“ učitel hlavního oboru na základě výsledků přijímacího řízení.

Kromě individuální nebo skupinové výuky jsou žáci povinni navštěvovat také kolektivní výuku – jedná se o předměty: Všeobecná hudební výchova a volitelné předměty Čtyřruční hra, Klavírní seminář, Komorní a souborová hra, Malá muzika, Karkulka, Komorní zpěv, Pěvecký sbor Klokani, Hudební dílna (přesné rozvržení hodin u jednotlivých předmětů je specifikováno vždy u daného studijního zaměření).

Během studia žáci vystupují na nejrůznějších třídních přehrávkách a koncertech školy a také se účastní různých akcí a hudebních výletů pořádaných školou.

Cílem vzdělávání v hudebním oboru je rozvíjet žákovy individuální schopnosti a dispozice tak, aby byl schopen samostatné hudební produkce v absolvovaném předmětu, získal vztah k hudbě a v případě jeho zájmu a talentu se uplatnil jako amatérský či profesionální hudebník.

## 5.2. Kolektivní vyučovací předměty

### 5.2.1. VŠEOBECNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA

Předmět Všeobecná hudební výchova žáci navštěvují v 1. – 5. ročníku I. stupně. Cílem studia je seznámit žáka se základy hudební teorie, dějinami hudby, hudebními nástroji atd. Žáci se věnují pěveckým, instrumentálním, poslechovým a hudebně – pohybovým činnostem. Učí se také správnému vystupování a chování na koncertech a vůbec aktivnímu přístupu k hudebnímu životu.

#### I. STUPEŇ

##### 1. ročník

Žák:

- se orientuje v základních hudebních pojmech: vlastnosti tónů, notová osnova, noty, takty, posuvky, staccato, legato.
- zapíše durovou stupnici a trojzvuk (C dur, G dur nebo D dur)
- určí noty od g do g<sup>2</sup>
- rozlišuje základní dynamická označení (p, mp, mf, f)
- rozezná a aplikuje základní rytmické hodnoty (nota a pomlka osminová, čtvrt'ová, půlová, celá)
- zpívá jednoduché písně (lidové, umělé)
- používá nástroje Orffova instrumentáře

## 2. ročník

Žák:

- vytleská (nebo zahraje) rytmus podle notového zápisu
- se orientuje v základních hudebních pojmech: předznamenání stupnic, akordy, předtaktí, basový klíč, intervaly, dynamická znaménka, vybraná základní italská názvosloví,
- zapíše stupnice do 2 křížků a 2 bé a příslušné trojzvuky
- rozezná tónorod dur a moll
- na základě poslechu rozezná hudební nástroje, dynamiku, tempo, náladu skladby
- zpívá písně v různých tónorodech

## 3. ročník

Žák:

- umí noty v G a F klíči v rozsahu od malé do třičárkované oktávy (dle svého nástrojového zaměření)
- popíše stavbu mollových stupnic a akordů, vysvětlí změny v harmonické a melodické stupnici
- vytleská (nebo zahraje) rytmický model s osminovými a šestnáctinovými notami, udrží svou linku při vytleskávání rytmického dvojhlasu
- napíše durovou stupnici s trojzvukem a určí hlavní stupně
- vyjmenuje stupnice dur a moll do 3 křížků a bé
- zařadí hudební nástroje do skupin
- zná základní životopisné údaje nejvýznamnějších českých hudebních skladatelů (Smetana, Dvořák) a jejich nejvýznamnější skladby

## 4. ročník

Žák:

- teoreticky ovládá stavbu stupnic a akordů dur a moll, určuje základní intervaly
- vyjmenuje stupnice dur a moll do 4 křížků a bé,
- v rytmických činnostech zvládá složitější rytmické útvary jako tečkovaný rytmus, ligaturu, synkopu,
- je schopen reprodukovat rytmické dvojhlasy,
- chápe a užívá základní hudební pojmy, označení a názvosloví
- umí popsat stavbu hudebních nástrojů vyučovaných na naší škole
- zná hudbu nejvýznamnějších skladatelů baroka a klasicismu

## 5. ročník

Žák:

- vysvětlí stavbu stupnic a akordů dur – moll, rozezná základní intervaly a sluchově dokáže rozlišit tónorod hrané skladby
- rytmicky a intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, zaznamenaná jednoduchou hudební melodií,
- používá nejdůležitější hudební pojmy, označení (dynamická, přednesová, tempová) a italské hudební názvosloví
- transponuje jednoduchou melodií do jiné tóniny (zpěvem nebo hrou na nástroj i písemně)
- pojmenuje různá hudební uskupení,
- ovládá základní rozdělení hudebních nástrojů a sluchově je identifikuje
- rozezná jednoduché formy (malá písňová forma, rondo, atd.)
- samostatně vyhledá a zpracuje informace na zadané téma (např. o hudebním skladateli, interpretovi, skladbě, žánru atd.

### 5.2.2. POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Volitelné předměty jsou povinné od 4. ročníku. Školní výstupy předmětu Čtyřruční hra (vázaného na studijní zaměření Hra na klavír) jsou uvedeny v kapitole 5.4. Školní výstupy předmětu Komorní zpěv (vázaného na studijní zaměření Sólový zpěv) jsou uvedeny v kapitole 5.17.

## Vyučovací předmět Komorní a souborová hra

### I. STUPEŇ

#### 4. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnost souhry s dalšími nástroji, harmonickou představivost i hudební paměť
- podle sluchu se učí vzájemnému kontaktu a interakci s dalšími nástroji, obzvláště doladování, rytmické přesnosti, dynamickým odlišnostem různých nástrojů, artikulační technice a frázování, využívá při tom všech svých doposud získaných znalostí a dovedností, a dokáže je zde zapojit a uplatnit při hře v celém rozsahu nástroje

## **5. ročník**

Žák:

- umí reagovat na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče
- pozná, kdy jeho hlas neladí s ostatními, a podle pokynu učitele se doladí

## **6. ročník**

Žák:

- popíše zásady správného vystupování na jevišti a při vystoupení je aplikuje (dodrží pořadí příchodu a odchodu, společná úklona apod.)

## **7. ročník**

Žák:

- rozvíjí schopnost souhry s dalšími nástroji, harmonickou představivost i hudební paměť

## **II.STUPEŇ**

### **I.ročník**

Žák:

- je schopen samostatné spolupráce s jinými nástroji, využívá při tom všech svých získaných znalostí a dovedností
- podílí se aktivně na výběru skladeb nejrůznějších hudebních žánrů

### **II. ročník**

Žák:

- udrží společně nastavené tempo hry
- pohotově reaguje na nečekané události při hře (výpadek hry spoluhráče, vlastní chyba apod.)

### **III. ročník**

Žák:

- je schopen nastudovat a zahrát part svého nástroje z partitury
- spolupodílí se na udržování kázně při zkoušce

### **IV. ročník**

Žák:

- využívá plně dynamické, agogické a další prostředky (např. moderní techniky) podle charakteru a hudebního žánru interpretovaných skladeb
- je schopen přispět odbornou radou ve hře méně vyspělým spoluhráčům

## **Vyučovací předmět Karkulka**

Karkulka je soubor zaměřený na muzikálový žánr. Nastudovaný hudební materiál je vždy prezentován v jevištním tvaru. Člen souboru se zapojuje v pěvecké nebo v instrumentální sekci (kapela).

### **I. STUPEŇ**

#### **4. ročník**

Žák:

- umí propojit zpěv a mluvené slovo
- zpívá za doprovodu kapely
- orientuje se v jevištním prostoru

#### **5. ročník**

Žák:

- zpívá na mikrofon
- spolupracuje s ostatními členy souboru
- zapamatuje si režijní aranžmá
- realizuje aspoň jednoduchou roli v představení

#### **6. ročník**

Žák:

- je pohotový (např. reaguje na náповědu při výpadku paměti), v případě potřeby improvizuje
- popíše organizaci týmové práce

#### **7. ročník**

Žák:

- pohotově reaguje na nečekané události (výpadek textu spoluhráče, technické problémy jako nefungující mikrofon apod.)
- spolupodílí se na udržení kázně při zkoušce
- zvládne více rolí v představení (obsahově i organizačně)

## **II.STUPEŇ**

### **I.ročník**

Žák:

- samostatně nastuduje svůj part (rolí) z partitury (scénáře)
- pomáhá s přípravou scény – rekvizit a ozvučením
- zvládne intonačně druhý hlas

### **II. ročník**

Žák:

- aktivně a všestranně se podílí na organizaci společného projektu

### **III. ročník**

Žák:

- reaguje na režijní poznámky
- podílí se vlastními nápady na výsledném díle

### **IV. ročník**

Žák:

- spolupracuje s ostatními členy souboru
- pracuje zodpovědně, pomáhá mladším a méně zkušeným kolegům

## **Vyučovací předmět Pěvecký sbor Klokani**

Klokani jsou klasickým sborovým uskupením, zaměřuje se na rozvoj hudebně-pěvecké oblasti žáků.

### **I. STUPEŇ**

#### **4. ročník**

Žák:

- zpívá jednoduché písně podle sluchu, učí se správnému pěveckému dýchání a držení těla
- rozvíjí rytmické cítění, podle svých možností rozšiřuje svůj pěvecký rozsah
- podle možností zpívá kánon a jednoduchý dvojhlas

#### **5. ročník**

Žák:

- je schopen udržet svůj hlas ve dvojhlasém zpěvu
- orientuje se v notovém zápisu
- ve zpěvu používá dynamické a výrazové prostředky
- reaguje na dirigentská gesta

#### **6. ročník**

Žák:

- rozšiřuje svůj pěvecký rozsah a techniku tvoření tónu
- poznatky z hudební nauky dokáže využít při zpěvu z listu
- má osvojený intonačně čistý zpěv a capella

#### **7. ročník**

Žák:

- zpívá písně různých žánrů a období
- zdokonaluje intonační jistotu na základě používání pěvecké techniky
- čistě intonuje svůj part ve vícehlasé skladbě s instrumentálním doprovodem

### **II. STUPEŇ**

#### **I.ročník**

Žák:

- pohotově a správně reaguje na dirigentská gesta
- zvládá frázování, agogiku, dynamiku a tempové rozlišení skladeb



- zpívá trojhlasé a vícehlasé písně

## **II.ročník**

Žák:

- citlivě reaguje na dirigentská gesta při realizaci sborové skladby
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- zpívá vícehlasé písně různých stylů, žánrů, období a capella a také s doprovodem

## **III.ročník**

Žák:

- využívá jemnější odstupňování dynamiky
- vystihne hudební výraz a náladu písně

## **IV.ročník**

Žák:

- učí se stylové interpretaci skladeb různých hudebních slohů a období
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu dvou oktáv

## **Vyučovací předmět Malá muzika**

Malá muzika je folklórní soubor. Původně se jednalo o Lidovou muziku z Chrástu – členové tohoto uskupení dnes již nejsou žáky školy, přesto jsou v souboru činní. Malá muzika navazuje na tuto mnohaletou tradici.

### **I. STUPEŇ**

#### **4. ročník**

Žák:

- ovládá samostatné čtení partu z listu – takt, předznamenání, repetice, posuvky, rytmus
- ovládá ladění nástroje sólo i v rámci skupiny

#### **5. ročník**

Žák:

- zpívá zpočátku jednohlasé písně a jednoduché dvojhlasy
- je schopen sólového výkonu

#### **6. ročník**

Žák:

- dokáže správně nastoupit
- je schopen při hře sledovat a vnímat ostatní nástroje, hlasy

#### **7. ročník**

Žák:

- interpretuje skladbu podle zápisu, najde svůj part v partituře
- orientuje se v notách, dodržuje rytmus a tempo, pracuje s dynamikou a agogikou

### **II. STUPEŇ**

#### **I. ročník**

Žák:

- dokáže správně zahrát svůj part z partitury
- před vystoupením dokáže připravit svůj nástroj, naladit, sladit se s ostatními, rozezpívat se

#### **II. ročník**

Žák:

- zpívá vícehlasé písně
- je schopen interpretovat náročnější sólový part

### **III. ročník**

Žák:

- spolupodílí se na udržování kázně při zkoušce
- pohotově reaguje na nečekané události při vystoupení (výpadek hry spoluhráče, zapomenutý text písně)

### **IV. ročník**

Žák:

- umí si vytvořit a zazpívat jednoduchý dvojhlas
- zpívá z listu

## Vyučovací předmět Hudební dílna

### I. STUPEŇ

#### 4. ročník

Žák:

- pojmenuje nástroje Orffova instrumentáře
- ovládá rytmickou hru na tělo a na Orffovy nástroje
- rytmicky improvizuje ve dvoudobém metru
- doprovodí zpěv na vybraný rytmický nástroj

#### 5.ročník

Žák:

- vysvětlí držení paliček pro hru na „melodické“ Orffovy nástroje
- improvizuje ve vymezeném tónovém prostoru – hrou na zvolený nástroj nebo zpěvem
- vytvoří jednoduchý doprovod k vybrané písni

#### 6. ročník

Žák:

- připraví referát z dějin hudby
- zpívá nebo hraje společně s ostatními
- vyjádří se i sólově

#### 7.ročník

Žák:

- připraví referát ze soudobé hudební produkce
- v týmu vytvoří elementární hudební kompozici

### II. STUPEŇ

#### I. ročník

Žák:

- tvořivě hudebně zpracuje předlohu – např. básně
- zpívá nebo hraje jednoduché příklady z hudebních dějin (Živá hudba minulosti)

#### II. ročník

Žák:

- z listu zahraje jednoduché party na svůj nebo Orffův nástroj

- zná církevní tóniny, improvizuje v jejich tónovém prostoru

### **III. ročník**

Žák:

- z listu zahraje vybrané soudobé písně
- diskutuje o hudbě a oblastech s hudbou souvisejících.

### **IV. ročník**

Žák: v týmu připraví vybranou píseň/skladbu k prezentaci

### 5.3. Studijní zaměření Přípravné studium

#### 5.3.1. STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium je určeno dětem od 5 let (v rozsahu dvou ročníků) nebo od 6 let (jeden ročník). Cílem přípravného studia je hravou formou vtáhnout děti do světa hudby, podchytit jejich zájem o hudbu podle jejich schopností a dovedností, vybrat pro ně vhodný nástroj (zpěv). Při výuce učitel střídá různé aktivity a formy výuky, činnosti pěvecké, instrumentální, hudebně pohybové.

#### **Varianty studia:**

Žák navštěvuje kolektivní výuku Zpívánek nebo Přípravné hudební výchovy v rozsahu 1 hodiny týdně, od druhého pololetí zpravidla začíná navštěvovat individuální nebo skupinovou výuku zvoleného studijního zaměření (0,5 hodiny<sup>2</sup> nebo 1 hodinu týdně)

#### **Učební plán – přípravné stadium: varianta A**

	1. pololetí	2. pololetí
Zpívánky nebo Přípravná hudební výchova	1	1
Přípravné studium – hra na nástroj*	0	0,5

#### **Učební plán – přípravné stadium: varianta B**

	1. pololetí	2. pololetí
Zpívánky nebo Přípravná hudební výchova	1	1
Přípravné studium – hra na nástroj*	0	1

---

<sup>2</sup> V současnosti preferujeme variantu s 0,5 hodinou týdně.

Žák navštěvuje kolektivní výuku Zpívánek nebo Přípravné hudební výchovy v rozsahu 1 hodiny týdně a zároveň individuální nebo skupinovou výuku zvoleného studijního zaměření (zpravidla 0,5 hodiny, v odůvodněných případech 1 hodina týdně)

**Učební plán – přípravné stadium: varianta C**

	1. pololetí	2. pololetí
Zpívánky nebo Přípravná hudební výchova	1	1
Přípravné studium – hra na nástroj*	0,5	0,5

**Učební plán – přípravné stadium: varianta D**

	1. pololetí	2. pololetí
Zpívánky nebo Přípravná hudební výchova	1	1
Přípravné studium – hra na nástroj*	0,5	1

**Učební plán – přípravné stadium: varianta E**

	1. pololetí	2. pololetí
Zpívánky nebo Přípravná hudební výchova	1	1
Přípravné studium – hra na nástroj*	1	1

Žák navštěvuje pouze kolektivní výuku Zpívánek nebo Přípravné hudební výchovy v rozsahu 1 hodiny týdně.

**Učební plán – přípravné stadium: varianta F**

	1. pololetí	2. pololetí
Zpívánky nebo Přípravná hudební výchova	1	1
Přípravné studium – hra na nástroj*	0	0

-----  
 \* V případě studijního zaměření Sólový zpěv se jedná o předmět Přípravná hlasová výchova. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravné studium – hra na nástroj (nebo Přípravná hlasová výchova) je uveden v příslušném studijním zaměření I. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

### **Vyučovací předmět Zpívánky**

Žák:

- reaguje s porozuměním na základní elementární hudební pojmy /zvuk, tón, notová osnova, houslový klíč, hudební abeceda, noty, pomlky, dynamika –forte, piano, crescendo, decrescendo, tempo, rytmus/
- reaguje na pokyny směřující ke správným pěveckým návykům - správné držení těla, dýchání, výslovnost,
- interpretuje individuálně nebo ve skupině říkadla /s využitím hry na tělo/, jednoduché lidové písně /s využitím přede hry, mezihry, dohry/
- dokáže propojit rytmické, pěvecké a pohybové činnosti

### **Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova**

Žák:

- získané vědomosti využívá při hře na Orffovy nástroje
- zná houslový klíč, celou notu a pomlku
- v rámci svého nástroje ovládá noty v G klíči

### **Vyučovací předmět Přípravné studium – hra na nástroj**

Školní výstupy předmětu jsou uvedeny v těchto studijních zaměřeních: hra na klavír, hra na akordeon, hra na housle, hra na zobcovou flétnu. Ve studijním zaměření se jedná o předmět Přípravná hlasová výchova.

#### *5.3.2. STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ*

Přípravné studium pro II. stupeň je jednoleté (jeden ročník), v rozsahu 1 hodina týdně. Je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia. Žák navštěvuje individuálně hru na nástroj nebo zpěv a jsou mu zároveň poskytnuty materiály k individuálnímu studiu všeobecné hudební výchovy. Je třeba, aby žák zvládal základní hudební dovednosti, ovládal noty a posuvky, dokázal vytleskat jednoduchý rytmus, měl přehled o stupnicích a akordech, hudební terminologii, italském hudebním názvosloví, a také měl přehled o jednotlivých slohových obdobích a jejich hlavních představitelích. Není-li uvedeno jinak, výstupy přípravného studia II. stupně jsou u jednotlivých studijních zaměření shodné s očekávanými výstupy 1. ročníku I. stupně základního studia příslušného studijního zaměření.

Vyučovacím předmětem je **Přípravné studium II – hra na nástroj** (výstupy předmětu jsou uvedeny ve všech studijních zaměřeních).



## 5.4. Studijní zaměření Hra na klavír

Ve studijním zaměření Hra na klavír se žáci seznámí s nástrojem a postupně se učí zvládat technické a výrazové prostředky klavírní hry. Kromě skladeb různých stylových období se seznámí s možnostmi vlastního tvoření jednoduchých doprovodů k lidovým a umělým písním. Žáci se mohou zapojit do různých komorních souborů nebo provozují čtyřruční hru.

### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Čtyřruční hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Klavírní seminář				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

1. Součástí předmětu Hra na klavír jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.

2. Předměty Čtyřruční hra, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacím předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.

3. Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.

Školní výstupy předmětu Čtyřruční hra jsou uvedeny v této kapitole níže. Školní výstupy předmětů Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.

Předmět Klavírní seminář může být vyučován i blokově - v případě potřeby (např. pokud budou v předmětu zapsáni žáci z různých poboček). Školní výstupy Klavírního semináře jsou uvedeny v této kapitole níže.

## **Učební osnovy vyučovacích předmětů:**

### **Vyučovací předmět Přípravné studium – hra na klavír**

#### **1.ročník**

Žák:

- správně sedí u klavíru,
- uvolňuje hrací aparát,
- dýchá uvolněně a má správně postavenou ruku,
- najde podle sluchu na klavíru jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty a zahraje ji jedním prstem,
- orientuje se na klaviatuře (přenáší tóny v oktávách, rozlišuje hluboké a vysoké tóny).

#### **2.ročník**

Žák:

- určí jména bílých kláves,
- ovládá základní úhozy – portamento, legato, staccato,
- doprovodí lidovou píseň pomocí dudácké kvinty.

### **Vyučovací předmět Hra na klavír**

#### **I. STUPEŇ**

##### **1. ročník**

Žák:

- hraje podle notového zápisu (rytmické hodnoty not a pomlk celých, půlových a čtvrtových, takt a jeho členění, čte noty v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu),
- hraje jednoduché lidové písně podle sluchu s doprovodem T, D a transponuje je,
- hraje dvojhmaty,
- rozlišuje dynamiku (p, f, crescendo, decrescendo), melodii a doprovod, hraje unisono,
- hraje z paměti a věnuje se tří a čtyřruční hře s učitelem,
- hraje přípravná cvičení ke hře stupnic a akordů.

##### **2. ročník**

Žák:

- používá při hře pedál,
- má pohotový a zvukově vyrovnaný úhoz,

- hraje technická cvičení různého charakteru,
- hraje z listu, písně s doprovodem T, S, D,
- hraje stupnice přes 2 oktávy protipohybem, tónický kvintakord s obraty zvlášť, (tenuto, staccato, rozložené)

### 3. ročník

Žák:

- ve skladbách dodržuje předepsané fráze a agogiku,
- hraje vícehlas,
- doprovodí jednoduchou píseň,
- užívá při hře melodické ozdoby (příraz, skupinka, nátryl),
- rozlišuje dynamicky a úhozově jednotlivé hlasy v dvojhmatech a akordech,
- hraje skoky přes 1 a více oktáv,
- hraje dvojhmaty – tercie a sexty (průprava ke hře oktáv),
- hraje z listu, písně s doprovodem,
- hraje stupnice dur protipohybem nebo rovným pohybem, moll od bílých kláves rovným pohybem, tónický kvintakord s obraty dohromady,
- interpretuje přednesové skladby, ale i etudy a technická cvičení s odpovídajícím výrazem.

### 4. ročník

Žák:

- hraje výběr repertoáru různých stylových období (baroko, klasicismus atd.),
- hraje přípravná cvičení ke hře oktáv,
- hraje přípravná cvičení ke hře čtyřhlasého akordu,
- hraje stupnice od bílých a černých kláves přes 3 oktávy, protipohybem a rovným pohybem, tónický kvintakord s obraty dohromady,
- zapojí se do čtyřruční, komorní nebo souborové hry,
- k melodickým ozdobám přidá i obal.

### 5. ročník

Žák:

- hraje větší hudební formy, jako je např. sonatina, variace nebo rondo,
- ve skladbách zahraje další melodické ozdoby /trylek, glissando/,
- hraje stupnice v rovném nebo kombinovaném pohybu + čtyřhlasý akord s obraty + velký rozklad tónického kvintakordu zvlášť,
- improvizuje složitější doprovod písní a tvoří druhý hlas melodie.

## **6. ročník**

Žák:

- zahraje skladbu v odpovídajícím tempu dle jejího charakteru,
- hraje doprovod k písni podle akordových značek,
- zahraje polyfonní skladbu.

## **7. ročník**

Žák:

- interpretuje různé hudební styly a žánry,
- pohotově hraje z listu a doprovází písně, improvizuje v různých tóninách,
- hraje všechny dur a moll stupnice kombinovaně, čtyřzvuky a velký rozklad.

## **Vyučovací předmět Přípravné studium II – Hra na klavír**

Žák:

- správně sedí u klavíru,
- uvolňuje hrací aparát,
- dýchá uvolněně a má správně postavenou ruku,
- hraje podle notového zápisu (rytmické hodnoty not a pomlk celých, půlových a čtvrtových, takt a jeho členění, čte noty v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu),
- hraje jednoduché lidové písně podle sluchu a transponuje je,
- pojmenuje a určí jednotlivé oktávy na nástroji.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje stupnice kombinovaně,
- k daným stupnicím hraje čtyřhlasé akordy, velký rozklad kvintakordu,
- hraje skladby různých slohových období,
- hraje doprovody k písním podle sluchu i akordových značek.

### **II. ročník**

Žák:

- zahraje nepravidelné rytmické útvary /např. polyrytmie/,
- s jistotou rozlišuje při hře melodii a doprovod,
- vysvětlí funkci agogických a dynamických označení ve studované skladbě a užije je při hře.

### **III. ročník**

Žák:

- samostatně vyhledá repertoár z doporučených zdrojů,
- určí hudební sloh studované skladby a přizpůsobí tomu svojí interpretaci,
- vytvoří stylizovaný harmonický doprovod k melodii písně.

### **IV. ročník**

Žák:

- hraje stupnice kombinovaně, případně v terciích a decimách,
- k daným stupnicím hraje velký rozklad kvintakordu s obraty, popřípadě zm.7 nebo D7 s obraty,
- interpretuje skladby samostatně i v komorním obsazení,
- podílí se na výběru skladeb.

## **Vyučovací předmět Čtyřruční hra**

### **I. STUPEŇ**

#### **4. ročník**

Žák:

- je schopen rytmicky a tempově přesné souhry s dalším hráčem,
- dokáže na jeho hru pohotově reagovat
- od jednoduchých písní a skladbiček postupně přechází ke hře náročnějších skladeb různých stylů a žánrů.

#### **5. ročník**

Žák:

- podle potřeby hraje party PRIMO i SECONDO,
- rozlišuje vůdčí hlas a doprovod a dokáže tento rozdíl vyjádřit při hře,
- orientuje se ve čtyřruční partituře.

#### **6. ročník**

Žák:

- udrží nastavené tempo hry ve společné souhře,
- přizpůsobí svou hru podle toho, zda hraje melodický či doprovodný part.

## **7. ročník**

Žák:

- vnímá dynamiku a celkový charakter skladby,
- uvědomuje si svou spoluzodpovědnost při společné hře,
- chápe nutnost kvalitní přípravy k souhře.

## **II. STUPEŇ**

### **I.ročník**

Žák:

- na základě dosažených znalostí a dovedností je schopen se skladbou samostatně pracovat,
- dokáže samostatně nastudovat svůj part.

### **II.ročník**

Žák:

- pohotově reaguje na nečekané události při hře (vlastní nebo spoluhráčův výpadek ze hry apod.),
- samostatně určí vhodné prstoklady.

### **III.ročník**

Žák:

- umí tvořit doprovod k melodii podle akordických nebo harmonických značek,
- dbá na správnou kooperaci se spoluhráčem při práci s výrazovými prvky,
- dokáže hrou vystihnout charakter skladby.

### **IV.ročník**

Žák:

- se podílí na výběru skladeb, případně skladby k interpretaci samostatně vyhledává,
- hraje skladby různých stylových období a hudebních žánrů.

## **Vyučovací předmět Klavírní seminář**

### **4. – 7. ročník I. stupně**

- hraje z listu přiměřeně náročnou literaturu
- hraje podle akordových značek
- improvizuje různým způsobem (hrou na klavír, na Orffovy nástroje, zpěvem, pohybem)
- vyhledá v oborových zdrojích (publikace, internet ) informace o významných klavírních osobnostech (skladatelé, interpreti)
- popíše stavbu klavíru
- vyjadřuje postřehy a názory k vyslechnutým skladbám

### **1. – 4. ročník II. stupně**

- uvede 3 významné klavíristy
- uvede 3 významné klavírní skladatel
- vysvětlí princip tvorby tónu u klávesových nástrojů
- samostatně vytvoří doprovod ke zvolené písni
- aktivně užívá ve hře na klavír minimálně základní harmonické funkce v různých tóninách
- vyjadřuje postřehy a názory k vyslechnutým skladbám

## 5.5. Studijní zaměření Hra na akordeon

V době plného rozkvětu techniky se hrou na tento nástroj vracíme k tradici lidových písní, díky kterým se dítě naučí základnímu principu hry a ovládnání nástroje. Výhodou akordeonu je jeho následné využití v mnoha žánrech a stylech hudby a to nejen sólově ale i v hudebních seskupeních (lidová muzika, dechovka, pop, jazz, ale samozřejmě vážná hudba- soudobá nebo prepisy skladeb jiných nástrojů, varhany...atd.). S ohledem na věk a fyzické dispozice žáka se hraje a přechází na nástroje větší (s větším rozsahem diskantu, velikost nástroje se určuje podle počtu basů), lze hrát i na nástroje koncertního typu s melodickými basy.

### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

#### Poznámky k učebnímu plánu:

1. Součástí předmětu Hra na akordeon jsou tyto činnosti: Hra z listu a Elementární improvizace.
2. Předměty, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímu předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.
3. Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1. Školní výstupy předmětů Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.



## **Přípravné studium – hra na akordeon (1. a 2. ročník)**

Žák:

- pojmenuje a popíše nástroj
- správně nástroj drží
- vysvětlí a sluchem rozliší pojmy vysoko, hluboko, potichu, nahlas, rychle, pomalu
- vysvětlí notový zápis pro pravou a levou ruku (houslový a basový klíč)
- pojmenuje základní tóny na klávesnici (používá jména oktáv, jména bílých kláves) a v základní basové řadě (C, G, D)
- předvede hru obou rukou zvlášť se správným vedením měchu podle značek
- hraje pětitónové dětské písně podle sluchu (i podle not ve 2. ročníku)

## **Vyučovací předmět Hra na akordeon**

### **I. stupeň**

#### **1.ročník**

Žák

- správně sedí a drží nástroj
- předvede správné nasazení a ukončení tónu, vedení měchu
- pojmenuje klávesy c1 – g2, hraje v rozšířené pětiprstové poloze i s posunem ruky
- hraje melodický bas v základní řadě (C, G, D, F) a k němu příslušný durový akordický doprovod, melodický bas v pomocné řadě (E, H, A)
- užívá souhru s melodickým basem i s akordickým doprovodem
- předvede hru legato / staccato
- předvede ve skladbě základní dynamiku f, p
- předvede základní druhy tempa (pomalu, rychle)
- hraje cvičení na nezávislosti rukou i jednotlivých prstů

#### **2.ročník**

Žák

- hraje podle not v houslovém klíči h – c3 i s posuvkami
- čte noty v basovém klíči a orientuje se v basovém systému nástroje
- užije melodický bas v základní i pomocné řadě, doplní akordický doprovod o terciový a kvintový bas
- hraje skladby a písně v rychlejších tempech
- hraje durové stupnice od bílých kláves zvlášť přes jednu oktávu a kvintakordy s obraty zvlášť k hraným stupnicím

### **3.ročník**

#### **Žák**

- pohotově čte a hraje notový zápis
- hraje náročnější rytmické útvary – synkopa, šestnáctinové hodnoty
- hraje legato (dvojhmaty), staccato i tenuto v souhře rukou v různých kombinacích
- hraje skoky a rozšiřuje polohu pravé i levé ruky
- hraje durové stupnice (do 4 #/ 3b) s T5/3 (tříhlasý s obraty melodicky i harmonicky) dohromady a mollové stupnice i jejich akordy zvlášť
- předvede další dynamické odstíny – crescendo a decrescendo
- vyjádří slovem svůj názor na charakter a náladu skladby

### **4.ročník**

#### **Žák**

- hraje v rychlejších tempech durové stupnice (do 6 #/ 5b) s T5/3 (tříhlasý s obraty melodicky i harmonicky)
- hraje mollové harmonické stupnice dohromady (do 3 #/ 3b) a jejich akordy zvlášť
- použije barevné možnosti nástroje- základy techniky rejstříkování
- hraje dvojhmaty i dvojhlas (legato, tenuto, staccato)
- vysvětlí a hraje melodické ozdoby: příraz a nátryl
- předvede správné vedení měchu a správnou prstovou artikulaci
- doprovodí jednoduché lidové písně s využitím základních harmonických funkcí T S D

### **5.ročník**

#### **Žák**

- hraje všechny stupnice durové přes dvě oktávy, stupnice mollové (do 4 #/ 4b) harmonické i melodické dohromady a chromatickou stupnici pravou rukou
- hraje pravou rukou čtyřhlasý kvintakord dur i moll
- hraje melodické ozdoby: příraz, nátryl, skupinka, obal
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu
- užije registraci na skladbách různých stylů a žánrů
- orientuje se v notovém zápisu a využívá správné návyky cvičení, doprovází podle sluchu lidové písně a transponuje je do blízkých tónin

### **6.ročník**

#### **Žák**

- hraje durové stupnice v protipohybu, mollové stupnice (do 4 #/ 4b) přes dvě oktávy, velký rozklad dur i moll kvintakordu a dominantní septakord (melodicky a harmonicky s obraty) pravou rukou
- předvede interpretaci skladeb různých stylů a žánrů
- přizpůsobí hře měchovou techniku a registraci
- hraje melodické ozdoby: trylek
- pohotově hraje „z listu“ skladby z 1. ročníku
- ve spolupráci s pedagogem vybere přednesové skladby
- posoudí a kriticky zhodnotí svůj vlastní výkon

## **7.ročník**

### **Žák**

- hraje stupnice dur dohromady v kombinovaném pohybu, moll stupnice přes dvě oktávy dohromady, chromatickou stupnici pravou i levou
- hraje dur i moll čtyřhlasý akord melodicky i harmonicky dohromady, dominantní septakord pravou i levou rukou
- hraje technická cvičení vycházející z problematiky studovaných skladeb
- užívá registry v pravé i levé ruce a orientuje se v jejich označení
- vyjádří vlastní názor na interpretaci

## **II. stupeň**

### **I.a II.ročník**

#### **Žák**

- hraje harmonický doprovod k písním (i bez akordových značek)
- rozebere a analyzuje studované skladby a z paměti je interpretuje
- hraje cvičení na rozvíjení měchové a prstové techniky
- hraje z listu
- specifikuje se v určité žánrové a stylové oblasti

### **III.a IV.ročník**

#### **Žák**

- samostatně vybere a nastuduje přednesovou skladbu
- prezentuje nástroj, který zná, a zná i jeho historii
- využívá vlastní tvořivé nápady
- předvede hru v komorním souboru
- pojmenuje základní umělecké směry, zařadí nejvýznamnější skladatele a stěžejní díla klasické hudební literatury

## 5.6. Studijní zaměření Hra na housle

Housle jsou jedním z nejkrásnějších hudebních nástrojů vyučovaných v naší škole. Jsou však považovány za nástroj obtížný, protože žák musí mít dobrý hudební sluch, aby zvládl náročnější začátky.

Housle můžeme využít v nejrůznějších hudebních žánrech, kde se žák může velmi dobře uplatnit jak v sólové, tak v komorní, souborové či orchestrální hře.

### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

1. *Součástí předmětu Hra na housle jsou tyto činnosti: Hra z listu*

2. *Předměty Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímu předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.*

3. *Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.*

*Školní výstupy předmětů Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## Vyučovací předmět Přípravné studium – hra na housle

### 1.ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat základní části houslí a smyčce za pomoci učitele,
- má základní představu o postoji a správném držení nástroje,
- umí postavit prsty na hmatník ve zvoleném prstokladu,
- zvládá hru pizzicato v rozmezí prázdné struny až 4.prstu.

### 2.ročník

Žák:

- použije hru smyčcem – krátké tahy středem, u špičky, u žabky,
- postupně hraje polovinami smyčce,
- dokáže zahrát jednoduché cvičení či krátkou píseň na jedné struně s využitím prstů levé ruky.
- zvládne zahrát z paměti jednoduchou lidovou píseň.

## Vyučovací předmět Hra na housle

### I. STUPEŇ

#### 1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat části houslí a smyčce,
- předvede základní postoj a držení nástroje,
- staví správně prsty na hmatník ve zvoleném prstokladu a umí pojmenovat hrané noty,
- zahraje v daném prstokladu jednoduchou píseň či skladbičku,
- a dokáže ji transponovat na ostatních strunách,
- vede smyčec jeho polovinami i celým smyčcem,
- hraje smyk détaché, staccato a legato na 1 struně,
- hraje podle not,
- hraje z paměti jednoduchou píseň.

#### 2. ročník

Žák:

- dokáže poopravit držení nástroje a polohu obou paží,
- pozná falešný tón,
- hraje v dalším, učitelem zvoleném prstokladu,
- umí zkombinovat prstoklad dur a moll na dvou vedlejších strunách,
- orientuje se v notovém zápise hraných prstokladů,
- vede smyčec plynule,
- zahraje polovinami a celým smyčcem,
- zvládá smyky détaché a legáto mezi 2 strunami,
- hraje ve dvou dynamických rovinách: p, f,
- rozlišuje tempo skladby: pomalu-rychle a náladu skladby: vesele-smutně,
- zahraje delší skladbičku než je lidová píseň,
- umí zahrát lidovou píseň nebo drobnou skladbičku z paměti.

### 3. ročník

Žák:

- vhodně drží nástroj a má správnou polohu obou paží,
- pohotově čte a hraje z not,
- dokáže opravit falešný tón,
- zvládá hru v již naučených prstokladech a dle výběru učitele je propojuje s dalšími,
- volí hru polovinami nebo celým smyčcem, umí použít i třetiny smyčce,
- umí kombinovat hru staccato, détaché a legáto,
- zahraje v dynamických rovinách p, mf, f, crescendo- decrescendo,
- umí rozlišit náladu skladby: vesele- smutně, tanečně-pochodově,
- zahraje jednoduchý dvojhmat s prázdnou strunou,
- zahraje poněkud delší skladbičku z not.

### 4. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje a správnou polohu obou paží,
- hraje rytmicky i intonačně přesně,
- zvládne i další prstoklady v 1. poloze,
- dokáže zahrát melodii s jednoduchým pohybem šestnáctinových not,
- ovládá hru probraných smyků a správné dělení smyčce na všech strunách,

- zahraje řadové staccato,
- zná synkopu, tečkovaný rytmus a akcent.

## **5. ročník**

Žák:

- ovládá hru v 1. poloze a plynule spojuje prstoklady,
- hraje jednoduché akordy a dvojhmaty, flažolety,
- ovládá základy hry v polohách- klouzání prstů po hmatníku,
- plynule využívá naučené smyky,
- zvládá pohyb v šestnáctinovém pohybu a řadové staccato,
- zahraje vibráto,
- uplatňuje základy správné přednesové interpretace,
- hraje jednoduché skladby z listu,
- hraje jednoduché melodické ozdoby (příraz, trylek).

## **6. ročník**

Žák:

- hraje i v jiné než v 1. poloze
- umí procvičované polohy spojit pomocí výměn
- ovládá výměny smyků u žabky
- ovládá výměny smyků u žabky
- hraje spiccato
- hraje skladby více slohových období se základními prvky jejich interpretace

## **7. ročník**

Žák:

- hraje v dalších polohách v rozmezí 1. -5. polohy,
- výměny vzájemně propojí,
- ovládá hru jednoduchých akordů a dvojhmatů,
- využívá vibráto v hraných skladbách,
- hraje v rychlejších tempech,
- zařadí do svého repertoáru skladby z dalších slohových období,
- umí rozeznat základní členění skladeb a tóninové vztahy.

## **Vyučovací předmět Přípravné studium II – Hra na housle.**

Žák:

- popíše principy správného držení nástroje,
- zahraje vybrané popěvky pizzicato i smyčcem,
- předvede hru jednotlivými částmi smyčce,
- zahraje legato na jedné struně.

## **II.STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje ve vyšších polohách,
- realizuje hru náročnějších dvojhmatů, tercie, sexty, oktávy, kterých užívá ve stupnicích, etudách a přednesových skladbách.

### **II. ročník**

Žák:

- zahraje kvalitním tónem stupnice v oktávách,
- vybere vhodné způsoby nácvičku technických problémů.

### **III. ročník**

Žák:

- umí citlivě používat vibrato,
- pracuje pravou rukou- hra zápěstím, smyky spiccato, řadové staccato,apod.

### **IV.ročník**

Žák:

- umí hrát ve všech polohách,
- zařadí do svého repertoáru přiměřeně náročné skladby,
- zapojí se do výběru skladeb dle svých zájmů.



## 5.7. Studijní zaměření Hra na violu

Viola je vizuálně podobná houslím, avšak má temnější a sametovější barvu tónu. Viola se využívá ve smyčcových komorních seskupeních, v duu s houslemi, ale i jako sólový nástroj. Kvůli větší menzuře je zapotřebí, aby žák, který má zájem učit se hrát na violu, byl již natolik fyzicky vyspělý, aby tento nástroj udržel a mohl posléze dobře ovládnout způsob hraní.

### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III. r	IV. r
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

1. Součástí předmětu Hra na housle jsou tyto činnosti: Hra z listu

2. Předměty Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímu předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.

3. Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.

Školní výstupy předmětů Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## **Vyučovací předmět Hra na violu**

### **I. STUPEŇ:**

#### **1. ročník**

Žák:

- dokáže popsat nástroj,
- ovládá základní postoj a držení nástroje,
- orientuje se ve violovém klíči,
- hraje vybrané prstoklady v 1. poloze.

#### **2. ročník**

Žák:

- dodržuje správný postoj a držení nástroje,
- zvládá orientaci ve violovém klíči,
- zahraje některé stupnice v 1. poloze,
- využívá dalších prstokladů v 1. poloze,
- ovládá hru půlkami smyčce a lépe tvoří tóny.

#### **3. ročník**

Žák:

- dokáže zahrát stupnice dle výběru přes 2 oktávy,
- kombinuje probrané prstoklady,
- ovládá hru détaché, hru přes struny, jednoduché legáto,
- využívá základní dynamiku – forte, piano.

#### **4. ročník**

Žák:

- ovládá prstoklady v celé 1. poloze,
- zvládá hru stupnic přes 2 oktávy v rozmezí 1. polohy,
- zahraje staccato a další základní smyky i jejich jednoduché kombinace,
- rozšiřuje dynamiku o crescendo a decrescendo,
- zapojí se do komorní nebo souborové hry.

## **5. ročník**

Žák:

- zvládá výměnu z 1. do 3. polohy,
- zahraje stupnici s výměnou do 3. polohy,
- hraje jednoduché vibráto,
- zvládá hru jednoduchých dvojhmatů,
- použije přirozené flažolety,
- umí zahrát všechny doposud probrané smyky.

## **6. ročník**

Žák:

- orientuje se ve 3. poloze,
- zahraje stupnice ve 3. poloze,
- zvládne propojit 1. a 3. polohu,
- hraje z listu.

## **7. ročník**

Žák:

- ovládá dobře 3. polohu,
- hraje některé stupnice přes 3 oktávy.

## **Přípravné studium II – Hra na violu**

Žák:

- dokáže popsat nástroj,
- dodržuje správný postoj a držení nástroje,
- orientuje se ve violovém klíči.

## **II. STUPĚŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje i v dalších polohách,
- využívá obtížnější druhy smyku.

### **II. ročník**

Žák:

- je schopen dobré intonační sebekontroly,
- zahraje jednoduchý orchestrální part v pomalém tempu z listu.

### **III. ročník**

Žák:

zahraje náročnější skladby,

vysvětlí stavebné principy studované skladby a principy vedení hlasů.

### **IV.ročník**

Žák:

- tvoří kvalitní tón, má dobrou intonační sebekontrolu,
- samostatně řeší smyky, prstoklady s ohledem na výrazové požadavky díla.

## 5.8. Studijní zaměření Hra na kontrabas

Kontrabas je nejhlubším a největším ze smyčcových nástrojů a všeobecně platí, že k jeho výuce jsou přijímáni žáci s většími fyzickými předpoklady, zpravidla starší. Uplatnění kontrabasistů je žánrově různorodé, zasahuje jak oblast vážné, tak populární a lidové hudby, v neposlední řadě pak i jazzu.

### Učební plán

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

*1. Součástí předmětu Hra na housle jsou tyto činnosti: Hra z listu*

*2. Předměty Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímu předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.*

*3. Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.*

*Školní výstupy předmětů Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

## Vyučovací předmět Hra na kontrabas

### I. STUPEŇ

#### 1. ročník

Žák:

- zvládá základní postoj u nástroje,
- drží správně smyčec,
- vede smyčec po prázdných strunách,
- ukáže postavení i levé ruky,
- v pizzicatu vystřídá všechny prsty levé ruky v základní poloze,
- propojí levou ruku s pravou v nejjednodušší schematické podobě (prstoklad 4-2-1-2-4),
- pojmenuje všechny části nástroje.

#### 2. ročník

Žák:

- zvládne přípravná cvičení na prázdných strunách,
- zvládne cvičení v základní poloze,
- zahraje stupnice v základní poloze,
- zvládne základní druhy smyku (détaché, legato a staccato),
- zahraje první jednoduchý přednes nebo lidovou píseň.

#### 3. ročník

Žák:

- zvládne 1. polohu,
- zvládne výměny poloh mezi základní polohou a první polohou,
- zahraje stupnice v rozsahu základní a 1. polohy,
- rozliší základní dynamické stupně (p, mp, mf a f),
- zahraje alespoň dvě přednesové skladby.

#### 4. ročník

Žák:

- zvládne hru do 3. polohy,
- dokáže zahrát crescendo a decrescendo,
- zahraje stupnice v rozsahu 3 poloh,

- zvládá akcent,
- zvládne vibrato,
- zahraje alespoň další dvě přednesové skladby.

### **5. ročník**

Žák:

- zvládne hru do 3. mezipolohy,
- zahraje stupnice v rozsahu do 3. mezipolohy,
- rozliší základní stylová období v poslouchaných skladbách,
- zvládá synkopy,
- respektuje tempové a výrazové názvosloví,
- ovládá hru základních harmonických funkcí,
- zahraje alespoň další dvě přednesové skladby.

### **6. ročník**

Žák:

- zvládne hru 3. prstem, tedy od 6. do 7. polohy,
- zvládne hru v palcové poloze,
- zvládá portamento a řadové staccato,
- zahraje skladby v nejjednodušší podobě různých hudebních žánrů,
- zahraje cyklickou skladbu baroka nebo klasicismu.

### **7. ročník**

Žák:

- zvládá veškeré spektrum jednooktávových stupnic,
- v rozsahu e-b hraje i stupnice dvouoktávové,
- vytváří kvalitní tón,
- zvládá hru jednodušších skladeb z listu,
- nastuduje za školní rok minimálně dvě skladby, z toho jednu zpěvného charakteru a jednu rytmičtější.

### **Vyučovací předmět Přípravné studium II – Hra na kontrabas.**

Žák:

- dokáže pojmenovat všechny části nástroje,
- zvládne přípravná cvičení na prázdných strunách,
- zvládne cvičení v základní poloze,

- zahraje stupnice v základní poloze,
- zvládne základní druhy smyku (détaché, legato a staccato),
- zahraje první jednoduchý přednes nebo lidovou píseň.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- zvládne hru do 3. polohy,
- zvládne výměny poloh,
- zahraje stupnice v rozsahu 3 poloh,
- rozliší základní dynamické stupně (p, mp, mf a f),
- dokáže zahrát crescendo a decrescendo,
- zvládá akcent,
- zahraje alespoň dvě přednesové skladby.

### **II. ročník**

Žák:

- zvládne vibrato,
- zvládne hru do 3. mezipolohy ,
- zahraje stupnice v rozsahu do 3. mezipolohy,
- zvládá synkopu,
- respektuje bez pomoci učitele tempové a výrazové názvosloví,
- zahraje alespoň další dvě přednesové skladby.

### **III. ročník**

Žák:

- zvládne hru 3. prstem, tedy od 6. do 7. polohy,
- ovládá hru základních harmonických funkcí,
- rozliší základní stylová období v poslouchaných skladbách,
- zahraje alespoň další dvě přednesové skladby,

### **IV. ročník**

Žák:

- zvládne hru v palcové poloze,
- zvládá portamento a řadové staccato,
- zahraje skladby v nejjednodušší podobě různých hudebních žánrů,



- zvládá veškeré spektrum jednooktávových stupnic,
- v rozsahu e-b hraje i stupnice dvouoktávové,
- zvládá hru jednodušších skladeb z listu,
- zahraje cyklickou skladbu baroka nebo klasicismu,
- nastuduje k absolventskému koncertu dvě skladby, z toho jednu zpěvného charakteru a jednu rytmičtější.

## 5.9. Studijní zaměření Hra na kytaru

Obsahem výuky je zvládnutí technické, rytmické a výrazové úrovně hry na klasickou kytaru v oblasti sólových skladeb a v komorní hře. Součástí studia je rozvíjení znalostí v používání základních kytarových akordů k doprovodu melodie a možného uplatnění v různých amatérských souborech a skupinách. Ve II. stupni je žák veden k větší samostatnosti při nacvičování skladeb a v hudebním přednesu a k aktivnější volbě v oblasti hudebních žánrů. Pro žáky, kteří směřují své úsilí k dalšímu zdokonalování úrovně hry, je zajištěn další plynulý a odborný růst s možnostmi veřejných vystoupení, větší účasti na soutěžích, případně nasměrování k profesionální dráze.

### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

#### Poznámky k učebnímu plánu:

1. Součástí předmětu Hra na kytaru jsou tyto činnosti: Hra z listu a elementární improvizace.
2. Předměty Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímu předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.

3. Školní výstupy předmětu *Všeobecná hudební výchova* jsou uvedeny v kapitole 5.2.1. Školní výstupy předmětů *Komorní a souborová hra*, *Pěvecký sbor Klokani*, *Karkulka* a *Hudební dílna* jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.

4. V předmětu *Hra na kytaru* mohou být v 1. – 3. ročníku I. stupně vyučování maximálně 2 žáci současně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## **Vyučovací předmět Přípravné studium – hra na kytaru**

### **1.ročník**

Žák:

- umí noty celé, půlové, čtvrté, pomlky čtvrté a půlové,
- zná melodické struny E, H, G a tóny stupnice C dur na těchto strunách v rozsahu 1. – 3. pole.

### **2.ročník**

Žák:

- zahraje střídavý úhoz i – m,
- pozná vázaný tón.

## **Vyučovací předmět Hra na kytaru**

### **I. STUPEŇ**

#### **1. ročník**

Žák:

- umí správně sedět a držet nástroj,
- pojmenuje struny na nástroji a zvládá jejich notaci,
- na melodických strunách ovládá tóny stupnice C dur do 3.pole a orientuje se v tónech fis, cis na E a H struně ve 2.poli,
- ovládá rytmické hodnoty od noty celé po osminovou, rovněž také pomlky (půlové, čtvrté i osminové),
- zahraje střídavý úhoz i- m,
- zvládá úhoz palce na volných basových strunách,
- zvládá základní dynamické odstíny (p-mf-f).

## 2. ročník

Žák:

- zvládá kombinace prstů p -i-m- a, p-a-m- i,
- zvládá jednohlasé melodie do 3# na E, H, G struně s využitím úhozu palce na volných basových strunách,
- ovládá tóny na basových strunách (bez posuvek), na E1 se orientuje v 5. poloze,
- zahraje stupnici C dur, D dur v rozsahu 1 oktávy, G dur v rozsahu 2 oktáv – vše v 1. poloze,
- v prstokladech levé ruky zapojuje malík, je schopen zahrát chromatický sled tónů v 1.poloze na všech strunách,
- umí vysvětlit pojmy ligatura, akcent, repetice a zvládá je ve skladbách,
- umí rozlišovat dynamiku p-mf-f,
- umí zahrát crescendo a decrescendo,
- umí vázat (spojovat) tóny.

## 3. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché skladby s drženými basovými tóny,
- zahraje základní akordy v 1. a 2. poloze v rozsahu 4-6 strun,
- zahraje malé barré, zvládne akord F dur přes 4 struny,
- zahraje melodii na basových strunách v 1. poloze s jednoduchým doprovodem na strunách E, H, G,
- umí zahrát melodii s použitím crescenda, diminuenda, umí použít úhoz staccato,
- zahraje C dur, G dur, D dur stupnici ve 2. poloze bez použití prázdných strun,
- umí zahrát kytarové legato v kombinaci s prázdnou strunou,
- ve skladbách zvládá rozdíl v síle úhozu melodie a doprovodu,
- rozlišuje těžké a lehké doby, umí vysvětlit pojem předtaktí,

## 4. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku ve 2. a 3. poloze, na E1 do 8. pole,
- umí používat oba typy úhozů – apoyando i tirando,
- hraje staccato, portamento, legato, umí provést nátryl, příraz,
- umí zahrát základní přirozené flažolety (v 7. a 9. poloze),
- zahraje dur stupnice v rozsahu 2 oktáv do 4 #, moll stupnice v rozsahu 2 oktáv do 2 #, F dur, E dur v rozsahu 3 oktáv,

- ovládá techniku hmatu velké barré a dle fyzických dispozic tento hmat předvede,
- zahraje doprovod k písni v rytmu pochodovém, třídobém (valčík),
- rozumí pojmům D. C. al Fine, Coda, koruna, ritardando, tenuto, fráze,
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře.

## 5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll v rozsahu 2 oktáv dle typových prstokladů, stupnice e moll přes 2 oktávy,
- umí použít hmat velké barré v 1. – 5. poloze,
- umí zahrát dvojhlasou melodii s použitím úhozu palce na basových strunách,
- ovládá hru melodie prsteníkem (a) v základních kombinacích s úhozy ostatních prstů,
- na jednotlivých tónech umí uplatnit vibrato,
- umí uplatnit rejstříky sul tasto, sul ponticello,
- ovládá provedení úhozu arpeggio přes 3, 4-6 strun.

## 6. ročník

Žák:

- na hmatníku se orientuje ve 4. a 5. poloze, zahraje i hmaty ve vyšší poloze,
- zvládá základní kytarové kadence a tyto akordy umí pojmenovat kytarovými značkami,
- zná základní rytmizační varianty a umí je použít při nácvičku skladeb,
- zahraje méně náročné skladby v duu, triu,
- umí cvičit s metronomem,
- zahraje doprovod k písni podle daných kytarových značek (T-S-D).

## 7. ročník

Žák:

- zahraje skladby různých stylů a žánrů, ve kterých je schopen předvést dobré rytmické cítění a odpovídající hudební výraz,
- ovládá hru s podladěnou strunou E1 na D,
- umí použít legato sestupné i vzestupné,
- umí nastudovat zvolenou skladbu z paměti a také ji zahrát posluchačům,
- zahraje z listu skladby z úrovně 1. a 2. ročníku.

## **Vyučovací předmět Přípravné studium II – Hra na kytaru.**

Žák:

popíše jednotlivé části kytary

vyjmenuje názvy prázdných strun

popíše a předvede správné držení nástroje s použitím podnožky

zahraje střídavým úhozem jednohlasou melodií v I.poloze v rozsahu melodických strun (e, h, g) ve třídobém a čtyřdobém taktu

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje skladby různých časových období a zeměpisných oblastí, zapojuje se do jejich výběru dle svých preferencí,
- skladby interpretuje s odpovídajícím výrazem, kvalitou tónu, dynamikou, agogikou.

### **II. ročník**

Žák:

- rozvíjí své schopnosti podle svých zálib (hra akordů k písňím, komorní hra, jazzová improvizace, hra na elektrickou kytaru apod.),
- si samostatně vymění struny na kytáře a uváže struny na struník.

### **III. ročník**

Žák:

- předvede správně držení trsátka a použije jej při harmonickém úhozu,
- rozezná značení melodických ozdob a zahraje nátryl.

### **IV. ročník**

Žák:

- při studiu skladby vysvětlí veškerá notová označení, samostatně určí způsob nácvičku a zvolí odpovídající interpretaci,
- vysvětlí funkci basového klíče a přečte noty v basovém klíči v rozsahu c-c1.

## 5.10. Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna je na naší škole vyučována jako svébytný nástroj. Pokud si žák jako svůj obor vybere zobcovou flétnu, bude nejprve studovat písňové melodie a tance ze všech historických slohových období, kdy byla flétna užívána až po současnost. Bude seznámen se všemi běžnými druhy zobcových fléten a naučí se je ovládat (soprán, alt, tenor, bas).

### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

#### Poznámky k učebnímu plánu:

1. Součástí předmětu Hra na housle jsou tyto činnosti: Hra z listu

2. Předměty Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímu předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.

3. Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.

Školní výstupy předmětů Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.

4. V předmětu Hra na zobcovou flétnu mohou být v 1. - 3. ročníku I. stupně vyučováni maximálně 3 žáci současně. V případě, že žák hraje ještě na jiný dechový nástroj, mohou být ve skupince dva žáci i ve vyšším ročníku.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## **Vyučovací předmět Přípravné studium – hra na zobcovou flétnu**

### **1. ročník**

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a správným postupem je sestaví,
- popíše správný způsob nasazení tónu a rozpozná ho sluchem,
- poslechem rozliší vyšší nebo nižší tón,
- hraje lidové písně a jednoduché skladby různých stylů.

### **2. ročník**

Žák:

- ve studovaných cvičeních pojmenuje noty a určí jejich rytmické hodnoty,
- předvede správné držení těla, nástroje, nasazení tónu,
- zopakuje předebranou jednoduchou melodii,
- hraje lidové písně a jednoduché skladby různých stylů.

## **Vyučovací předmět Hra na zobcovou flétnu**

### **I. STUPEŇ**

#### **1. ročník**

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, nasazení a držení nástroje,
- zahraje minimální rozsah g1 - d2,
- rozliší celou, půlovou, čtvrt'ovou notu a pomlku,
- hraje etudy (technická cvičení a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovně).

#### **2. ročník**

Žák:

- hraje ve 3/4, 4/4 a 2/4 taktu s použitím osminových not,
- artikuluje tenuto, staccato a legato,
- hraje s učitelem nebo spolužákem ve dvojhlasu,
- užívá rozsah nejméně c1 - d2,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovně.



### **3. ročník**

Žák:

- ovládá rozsah nejméně c1 - a2,
- umí zahrát stupnice C dur, G dur, Fdur a skladby v těchto tóninách,
- použije tečkovaný rytmus,
- nadechuje se podle frází,
- zahraje krátkou melodii z paměti,
- hraje etudy (technická cvičení a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovně).

### **4. ročník**

Žák:

- ovládá chromatický rozsah nástroje a je schopen jednoduché transpozice,
- ovládá základní durové stupnice (tóniny),
- při hře používá dynamiku (p, mf, f, crescendo, decrescendo),
- rozlišuje základní druhy tempa – pomalu, rychle,
- hraje etudy (technická cvičení a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovně).

### **5. ročník**

Žák:

- hraje na další druh zobcové flétny,
- ovládá základní mollové stupnice (tóniny),
- ovládá melodické ozdoby: trylek, nátryl, mordent, obal,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovně.

### **6. ročník**

Žák:

- při souhře s klavírem či jiným nástrojem umí ukázat začátek a konec skladby,
- zvládá přiměřeně rychlé běhy,
- kontroluje kvalitu tónu bez vibráta i s vibratem,
- ovládá kromě stupnic i kvintakordy a dominantní septakordy u durovém tónorodu,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovně.

## **7. ročník**

Žák:

- nastuduje skladbu o několika větách, dynamicky, výrazově, a tempově odstíněnou,
- hraje skladby různých období a forem, např.: barokní sonáta a suite, skladby 20. století, jazz, popřípadě úpravy skladeb klasicistních a romantických,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

## **Vyučovací předmět Přípravné studium II – hra na zobcovou flétnu**

Žák:

- předvede správné držení těla, nástroje, dýchání a nasazování jazykem a aplikuje je při hře,
- kvalitním tónem a v odpovídajícím tempu zahraje jednoduchou píseň z not i z paměti,
- podle sluchu zopakuje jednoduchou melodii,
- hraje lidové písně a jednoduché skladby různých stylů.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- ovládá hru na flétny f ladění (altová, sopraninová),
- popíše moderní techniky hry např. fruláto, glizando,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### **II. ročník**

Žák:

- hraje z listu,
- určí tóninu hrané skladby,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### **III. ročník**

Žák:

- ve studovaných skladbách samostatně navrhne dynamiku, určí tempo, případně navrhne a doplní melodické ozdoby,

- při hře pomocí dechu upravuje předepsanou dynamiku ve skladbách a samostatně kontroluje kvalitu tónu,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

#### **IV. ročník**

Žák:

- správně artikuluje ve skladbách jednotlivých slohových období a rozlišuje jejich charakter,
- s jistotou zahraje jednoduché party z listu,
- zapojí se do výběru skladeb,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### 5.11. Studijní zaměření Hra na flétnu

Příčná flétna se řadí mezi královské nástroje nejen pro svůj vzhled, ale i díky svému tónu. Psali pro ni skladatelé všech stylových období, a tak v repertoáru pro příčnou flétnu nalezneme skladby od baroka po jazz. Hráči na příčnou flétnu mají široké uplatnění, od sólistů přes hráče v komorních sdruženích, lidových souborech, symfonických orchestrech až po populární a jazzové kapely.

#### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné přeměty	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

- Součástí předmětu Hra na housle jsou tyto činnosti: Hra z listu*
- Předměty Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímu předmětu a přihlédně k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.*
- Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1. Školní výstupy předmětů Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## Vyučovací předmět Hra na flétnu

### I. STUPĚŇ:

#### 1. ročník

Žák:

- hraje tóny g1-d2 po půltónech,
- ovládá nasazování tónu,
- zahraje rovný tón na 4 doby,
- ovládá legato,
- zná správný postoj a držení nástroje, postavení rukou a prstů a bránicové dýchání,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

#### 2. ročník

Žák:

- hraje tóny c1-d2 po půltónech
- ovládá „přefuk“ do 2. oktávy
- hraje tóny na 6-8 dob
- hraje tóny staccato
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

#### 3. ročník

Žák:

- hraje tóny c1-c3 po půltónech,
- hraje oktávy tenuto, legato, tóny na 8 dob,
- hraje stupnice C, G, D, F s tónickým kvintakordem,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

#### 4. ročník

Žák:

- hraje tóny c1-g3 po půltónech,
- ovládá základní dynamiku f a p a zásady ladění,

- hraje stupnice dur a základní moll s akordem,
- zahraje základní ozdoby (nátryl, trylek), transponuje o oktávu výše,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### 5. ročník

Žák:

- hraje tóny c1-h3 po půltónech,
- zvládá hru dvojitého staccata,
- zahraje trylkové hmaty ve třetí oktávě,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### 6. ročník

Žák:

- hraje tóny c1-c4 po půltónech,
- při hře umí použít trojitě staccato,
- hraje stupnice dur i moll, T5/3, D7, zm7,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### 7. ročník

Žák:

- hraje tóny c1-c4 po půltónech,
- hraje stupnice dur i moll, T5/3, D7, zm7, stejnojmenné, paralelní,
- umí zahrát vibráto,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### Vyučovací předmět Přípravné studium II – hra na flétnu

Žák:

- předvede a popíše základní pravidla hry na nástroj – správné držení těla, nástroje, dýchání ústy,
- určí správné hmaty pro rozsah d1-g2 a zahraje je,
- předvede způsob hry tenuto, legato, staccato,
- hraje jednoduché skladby různých stylů.

## **II. STUPĚŇ:**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje tóny c1-c4 po půltónech, oktávy legato, tenuto (přes 2 oktávy),
- hraje dvojité a trojitě staccato,
- hraje stupnice dur a moll do 7# a 7b s T5/3, D7, zm 7 (obraty po čtyřech) v legatu i staccatu,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### **II. ročník**

Žák:

- hraje ve forte, pianu, crescendo, decrescendo, akcenty, fp a ladění,
- umí popsat zásady interpretace hudby baroka, klasicismu, romantismu,
- zahraje trylkové, alternativní a pomocné hmaty (trylkové zvláště ve 3. oktávě),
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### **III. ročník**

Žák:

- zná všechny používané melodické ozdoby,
- hraje frulato, odtahy, ovládá ladění nástroje,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

### **IV. ročník**

Žák:

- hraje všechny stupnice dur i moll, v triolách a v intervalech,
- je schopen vlastního hudebního projevu, hraje kadence,
- hraje etudy (technická cvičení) a přednesové skladby různých stylů odpovídající úrovni.

## 5.12. Studijní zaměření Hra na hoboj

Hoboj patří k nejstarším nástrojům světa. Ve své základní podobě existuje již od dob antiky a i dnes pro svůj neobyčejný tón získává mnoho obdivovatelů a to nejen ve vážné hudbě. Díky vhodným školním nástrojům je možné na naší škole začít se studiem již kolem 9. roku věku dítěte. K úspěšnému zvládnutí studia je nutné počítat s pravidelnou domácí přípravou. Hudební možnosti, které vám hoboj nabízí, ale stojí za to.

### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na hoboj		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

1. Součástí předmětu *Hra na housle* jsou tyto činnosti: *Hra z listu*

2. Předměty *Malá muzika*, *Komorní a souborová hra*, *Pěvecký sbor Klokani*, *Karkulka* a *Hudební dílna* patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacím předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.

3. Školní výstupy předmětu *Všeobecná hudební výchova* jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.

Školní výstupy předmětů *Malá muzika*, *Komorní a souborová hra*, *Pěvecký sbor Klokani*, *Karkulka* a *Hudební dílna* jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.



Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## Vyučovací předmět Hra na hoboj

### I. STUPEŇ

#### 1. ročník

Žák:

- se umí nadechnout do bránice, posiluje brániční svaly,
- fixuje nátisk a nasazení hrou na strojek a hrou dlouhých tónů,
- ovládá minimálně 5 hmatů,
- rozliší celou, půlovou a čtvrtovou notu.

#### 2. ročník

Žák:

- užívá správnou dechovou techniku (správně se nadechuje, umí hospodařit s dechem),
- umí minimálně 10 hmatů a dbá na jejich intonaci,
- ovládá přechod do 2. oktávy,
- užívá hru legato, tenuto, osminové noty a je schopen hrát plynule kratší úseky melodie.

#### 3. ročník

Žák:

- je schopen hrát s doprovodem klavíru s intonační a artikulační jistotou,
- používá tečkovaný rytmus,
- zahraje krátké ucelené melodie alespoň ve dvou tóninách.

#### 4. ročník

Žák:

- umí rozlišit základní dynamiku (p, f, crescendo, decrescendo),
- při hře správně uplatní alternativní hmat f,
- hraje etudy a jednoduché skladby s doprovodem.

#### 5. ročník

Žák:

- zná základní melodické ozdoby,
- zahraje z listu jednoduchou skladbu,
- k vyjádření nálady přednesové skladby využívá agogiku a dynamiku,

## **6. ročník**

Žák:

- rozlišuje tempa, frázování, artikulaci, skladby různých stylů a žánrů,
- ovládá elementární transpozici.

## **7. ročník**

Žák:

- předvede dvě skladby rozdílného charakteru, kratšího rozsahu,
- jedna z provedených skladeb může být komorní,
- aktivně se podílí na výběru studovaných skladeb.

## **Vyučovací předmět Přípravné studium II – hra na hoboj**

Žák:

- se umí nadechnout do bránice, posiluje brániční svaly,
- fixuje nátisk a nasazení hrou na strojek a hrou dlouhých tónů,
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu f-b1 a zahraje je,
- podle sluchu zopakuje jednoduchou melodii.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje stupnice a etudy a jejich soustředěným studiem vypracuje prstovou techniku,
- při hře použije složitější rytmy: synkopy, ligatury, šestnáctinové noty,
- dodržuje předepsanou dynamiku skladby.

### **II. ročník**

Žák:

- zahraje vibrato na dlouhých tónech,
- užívá tóny i v krajních polohách,
- hraje vícevěté skladby různých období a stylů.

### **III. ročník**

Žák:

- rozliší pokročilejší dechovou techniku, např: hra na výdech, nasazení bez jazyka,
- rozezná hudební styl studovaných skladeb a charakterizuje ho.

### **IV. ročník**

Žák:

- aktivně se zapojí do výběru repertoáru a samostatně ho studuje,
- zahraje minimálně 3 skladby (mohou být i věty), část může být komorního charakteru .

### 5.13. Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet je jeden z nejoblíbenějších dřevěných dechových nástrojů. Již od poloviny 18. století je pevnou součástí symfonického orchestru. Uplatňuje se i v jazzu, lidové a populární hudbě.

#### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na clarinet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

1. *Součástí předmětu Hra na klarinet jsou tyto činnosti: Hra z listu*

2. *Předměty Malá muzika, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímú předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.*

3. *Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.*

*Školní výstupy předmětů Malá muzika, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## Vyučovací předmět Hra na klarinet

### I. STUPEŇ:

#### 1. ročník

Žák:

- umí popsat části nástroje a jak s ním zacházet (složení, rozložení, péče o nástroj),
- ovládá základní návyky a nátiskové dovednosti,
- zahraje legato a tenuto v rozsahu e -g<sup>2</sup>,
- hraje durové stupnice s 1# a 1b,
- zahraje národní písně.

#### 2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu e - c<sup>3</sup>,
- ovládá v daném rozsahu stupnice do 2# a 1b s kvintakordy z paměti,
- zvládá z paměti jednoduchou skladbu,
- zahraje s druhým nástrojem jednoduché skladby.

#### 3. ročník

Žák:

- rozlišuje základní dynamické odstíny: p, mf, f, crescendo, decrescendo,
- ovládá legato, tenuto a staccato,
- hraje v rozsahu e -f<sup>3</sup>,
- zná durové stupnice a kvintakordy s obraty do 3# a 3b.

#### 4. ročník

Žák:

- zahraje dur stupnice do 4# a 4b a moll do 2 # a 2b a jejich akordy,
- interpretuje různá slohová období včetně soudobé hudby,
- ovládá melodické ozdoby nátryl, příraz, trylek a hru z listu,
- uplatní se v komorní nebo souborové hře,

#### 5. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur do 5# a 5b a moll do 3# a 3b,
- ovládá obraty akordů i v artikulacích,
- zvládá frázování v hudbě populární, swingové a jazzové.

## **6. ročník**

Žák:

- ovládá stupnice dur do 6# a 6b a moll do 4# a 4b a chromatickou stupnici,
- ovládá základy transpozice,
- hraje skladby různých stylů a žánrů a vystihne jejich výraz.

## **7. ročník**

Žák:

- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje,
- používá elementární transpozici ( in A , in C),
- interpretuje skladby různých hudebních období, stylů a žánrů.

## **Vyučovací předmět Přípravné studium II – hra na klarinet**

Žák:

- předvede správné držení těla nástroje, nasazování jazykem a nádechy ústy a aplikuje je při hře,
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu f-b1 a zahraje je,
- podle sluchu zopakuje jednoduchou melodii.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje e - g3,
- zahraje melodické ozdoby a při hře použije agogiku,
- zahraje náročnější skladbu z paměti.

### **II. ročník**

Žák:

- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu e-f3 a zahraje je,
- zahraje složitější rytmické útvary (trioly, kvartoly, kvintoly, sextoly),
- předvede hru s použitím akcentu.

### **III. ročník**

Žák:

- při hře transponuje jednoduchý notový part o tón výše in C,
- ve slyšené skladbě určí takt.

### **IV. ročník**

Žák:

- hraje z listu,
- zahraje stupnice dur i moll do 4 křížků a 4 bé včetně T5 a D7.

## 5.14. Studijní zaměření Hra na saxofon

Toto studijní zaměření je zaměřené především na hudbu jazzovou, populární a taneční. Saxofon je nástrojem poměrně mladým (vynalezl ho belgický nástrojař Adolphe Sax kolem roku 1840), proto není repertoár tak bohatý jako u jiných běžných instrumentů. Při výuce se proto zařazují tzv. transkripce, tedy skladby převzaté (původně určené pro jiný nástroj). Nejběžněji vyučovaným nástrojem bývá alt a tenor saxofon, žák však může dle dispozic hrát i na ostatní nástroje saxofonové skupiny, jako např. soprán saxofon či baryton saxofon. Absolvent studijního zaměření hra na saxofon má možnost poměrně širokého uplatnění, a to jak v big bandu, či velkém dechovém orchestru, tak i v menších seskupeních (saxofonové soubory, jazzové kapely, cover bandy apod.).

### Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

1. Součástí předmětu Hra na saxofon jsou tyto činnosti: Improvizace

2. Předměty Malá muzika, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacím předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.

3. Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.



*Školní výstupy předmětů Malá muzika, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## **Vyučovací předmět Hra na saxofon**

### **I. STUPEŇ:**

#### **1. ročník**

Žák:

- popíše části nástroje, definuje nátiskové návyky a základy techniky hry na saxofon,
- zná historii, stavbu nástroje a základní způsoby péče o nástroj,
- ovládá správné držení nástroje, základní hmaty, principy bráničního dýchání,
- hraje v rozsahu c-c<sup>3</sup> ve střední dynamice,
- používá způsob hry tenuto, legato, staccato.

#### **2. ročník**

Žák:

- užívá bezpečně prvky prstové, jazykové a dechové techniky,
- hraje v rozsahu b-f<sup>3</sup>,
- využívá hru na samotnou hubici s použitím jazyka i bez,
- interpretuje stupnice do 2# a 2b + tónický kvintakord.

#### **3. ročník**

Žák:

- zná princip alikvotní řady, systém ladění nástroje + principy hraní alikvotních tónů,
- osvojil si nátisková cvičení, vydržované tóny,
- interpretuje stupnice dur do 3# a 3b + tónický kvintakord s obraty,
- rozliší interpretaci hudby klasické, taneční či jazzové.

#### **4. ročník**

Žák:

- zná základní principy jazzového frázování,
- interpretuje durové stupnice do 4# a 4b včetně dominantních septakordů v obratech,
- zlepšuje tónovou kulturu.

#### **5. ročník**

Žák:

- aplikuje pravidelně vydržované tóny chromaticky v celém psaném rozsahu nástroje,
- dovede zahrát první a druhý alikvot (oktáva a kvinta) a střídá je se základním hmatem,
- ovládá hru mollových stupnic do 4# a 4b, včetně tónických kvintakordů a zmenšených septakordů v obrazech,
- bezpečně užívá všech dynamických a agogických výrazových prostředků.

## 6. ročník

Žák:

- ovládá další rozvoj nátisku a nátiskové připravenosti,
- rozvíjí práci bránice, hrtanu, jazyka a spodní čelisti,
- interpretuje stupnice moll do 6# a 6b včetně tónických kvintakordů, dominantních septakordů a jejich obrátů,
- rozlišuje způsob frázování podle stylů (nasazení na „T“ a „D“).

## 7. ročník

Žák:

- tvoří plnohodnotný kultivovaný tón,
- hraje v celém chromatickém rozsahu nástroje,
- bezpečně užívá legato, staccato, tenuto, portamento, sforzato, dynamiku pp až ff + fp, agogiku, frázování,
- interpretuje stupnice dur a moll do 7# a 7b včetně tónických kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů a jejich obrátů,
- osvojil si základy improvizace.

## Vyučovací předmět Přípravné studium II – hra na saxofon

Žák:

- popíše části nástroje, definuje nátiskové návyky a základy techniky hry na saxofon,
- zná historii, stavbu nástroje a základní způsoby péče o nástroj,
- ovládá správné držení nástroje, základní hmaty, principy bráničního dýchání,
- hraje v rozsahu c-c<sup>3</sup> ve střední dynamice,
- používá způsob hry tenuto, legato, staccato.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

samostatně uplatňuje technické i výrazové prostředky dosažené v průběhu I. stupně studia, udržuje nátlakovou připravenost a kultivaci tónu pomocí vydržovaných a alikvotních tónů a správného bráničního dýchání,

interpretuje všechny dur a moll stupnice, církevní mody vhodné pro improvizaci podle akordických značek (dorský, lydický, mixolydický, lokrický)

### **II. ročník**

Žák:

- osvojí si hru podle akordických značek,
- orientuje se v základních formách populární, taneční a jazzové hudby (např. bluesová „dvanáctka“),
- charakterizuje základní problematiku hry na příbuzné druhy saxofonů (sopránový, altový, tenorový, barytonový).

### **III. ročník**

Žák:

- disponuje pevným nátiskem,
- využívá celého rozsahu nástroje a zná pomocné hmaty,
- improvizuje podle akordických značek.

### **IV. ročník**

Žák:

- ovládá techniku alikvotních tónů a dovede je použít v melodii,
- dle schopností improvizuje na jednoduché téma a jednoduchou harmonii (např. 12 taktová forma blues),
- fixuje správným způsobem domácí přípravu a dokáže jí rozvinout a využít,
- využívá ke studiu internet.

### 5.15. Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka je velmi populární žesťový nástroj. Uplatňuje se ve vážné, dechové, jazzové i rockové hudbě. Je dobré, má-li žák již zkušenost s jiným nástrojem, nejlépe dechovým, například se zobcovou flétnou.

#### Učební plán:

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

#### Poznámky k učebnímu plánu:

1. Předměty *Malá muzika*, *Komorní a souborová hra*, *Pěvecký sbor Klokani*, *Karkulka* a *Hudební dílna* patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacím předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.

2. Školní výstupy předmětu *Všeobecná hudební výchova* jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.

Školní výstupy předmětů *Malá muzika*, *Komorní a souborová hra*, *Pěvecký sbor Klokani*, *Karkulka* a *Hudební dílna* jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## Vyučovací předmět Hra na trubku

### I. STUPEŇ

#### 1. ročník

Žák:

- umí bzučet na nátrubek, dokáže vytvořit tón,
- hraje vydržované tóny, umí se nadechovat pusou,
- zná správný postoj u hraní i správné držení nástroje,
- zahraje rozsah od g-g1 diatonicky,
- zahraje jednoduchou lidovou či národní píseň s doprovodem klavíru.

#### 2. ročník

Žák:

- zahraje rozsah g – c2 diatonicky,
- zahraje stupnici C dur + T5/3 v obrazech po třech tónech,
- zahraje lidovou či národní píseň s doprovodem klavíru dle svých schopností,
- teoreticky ovládá základní údržbu nástroje.

#### 3. ročník

Žák:

- zahraje rozsah g – c2(e2) diatonicky + zná tóny fis1, cis2, b1,
- zahraje stupnice C,G,D a Bdur + T5/3 v obrazech,
- při hře používá staccato, portamento, s dynamikou-forte, piano,
- hraje drobné skladby s doprovodem klavíru.

#### 4. ročník

Žák:

zahraje rozsah g – e2,

- hraje dur a moll stupnice do 2 # a 2 b včetně obrátů T5/3,
- hraje staccato a portamento,
- zvládá dynamiku hry- forte, piano, agogiku
- zná a užívá základní výrazové prostředky jako je akcent, sforzato, fortissimo,
- hraje násobné staccato.

## **5. ročník**

Žák:

- zahraje rozsah g – g2,
- hraje durové i mollové stupnice do 4# a 4b včetně obrátů T5/3.

## **6. ročník**

Žák:

- zahraje rozsah g – f2,
- hraje vydržované tóny a nátisková cvičení,
- prakticky ovládá údržbu nástroje,
- hraje durové i mollové stupnice včetně obrátů T5/3 , D7 a zm7.

## **7. ročník**

Žák:

- zahraje tónový rozsah g –g2,
- hraje durové i mollové stupnice včetně obrátů T5/3 , D7 a zm7,
- ovládá hru různými technikami – staccato, legato portamento.

## **Vyučovací předmět Přípravné studium II – hra na trubku**

Žák:

- popíše zásady správného postoje, držení nástroje a aplikuje je při hře,
- správně koordinuje dech, polohu jazyka a postavení rtů k utvoření tónu,
- zahraje tóny v rozsahu jedné oktávy c1-c2.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje na nástroj v plném rozsahu,
- hraje stupnice dur a moll s akordy v rozkladech a obratech,
- transponuje jednoduché melodie do blízké tóniny.

### **II. ročník**

Žák:

- zahraje dvojité a trojitě staccato v pomalejším tempu,
- vyjmenuje ladění a druhy příbuzných typů trumpet a uvede příklady jejich využití,

### **III. ročník**

Žák:

- pojmenuje ve skladbě veškeré melodické ozdoby, určí způsob jejich hry a při interpretaci je uplatní,
- samostatně se přiladí k ostatním nástrojům,
- zahraje dvojité a trojitě staccato v rychlejším tempu.

### **IV. ročník**

Žák:

- využívá výrazové prostředky: dynamika, artikulace, frázování,
- zahraje melodické ozdoby např. nátryl, mordent, příraz atd.

## 5.16. Studijní zaměření Hra na lesní roh

Lesní roh je žesťový nástroj, ale na rozdíl od výrazné trubky je jeho tón kulatý a jemný. Zdaleka se nepoužívá jen při honech. V obsazení symfonického orchestru jsou dokonce 4 tyto nástroje. Je velmi dobré, když žák má za sebou již zkušenost s jiným, nejlépe dechovým nástrojem, třeba zobcovou flétnou.

### Učební plán:

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

#### Poznámky k učebnímu plánu:

1. Předměty Malá muzika, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacím předmětu a přihlédne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.

2. Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1.

Školní výstupy předmětů Malá muzika, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.



Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## Vyučovací předmět Hra na lesní roh

### I. STUPENĚ

#### 1. ročník

Žák:

- umí bzučet na nátrubek,
- hraje vydržované a nasazované tóny,
- hraje v rozsahu c1 - g1,
- zná správný postoj a držení nástroje,
- umí správně dýchat (hluboce se nadechuje a správně hospodaří s dechem),
- zahraje jednoduchou lidovou píseň.

#### 2. ročník

Žák:

- hraje vydržované tóny v rozsahu a - c2,
- zahraje stupnici v rozsahu jedné oktávy + kvintakord v obratu po třech,
- zahraje lidovou píseň s doprovodem klavíru.

#### 3. ročník

Žák:

- hraje vydržované a nasazované tóny v rozsahu g - d2,
- umí tři durové stupnice s akordem,
- užívá dynamiku p, mf, f,
- zahraje krátkou přednesovou skladbu s doprovodem klavíru.

#### 4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu f - e2,
- dokáže použít výrazové prostředky crescendo, decrescendo,
- dokáže zahrát 4 durové a jednu mollovou stupnici s akordy,
- zahraje přednesovou skladbu.

## **5. ročník**

Žák:

- ovládá rozsah e - f2,
- hraje stupnice do 2# a 2b s akordy.

## **6. ročník**

Žák:

- ovládá rozsah d – g2,
- hraje stupnice dur i moll s akordy (včetně dominantního septakordu a zmenšeného septakordu)
- skladby hraje s různými výrazovými prostředky (dynamika, agogika, výraz).

## **7. ročník**

Žák:

- hraje v rozsahu c - g3,
- ovládá hru různými technikami.

## **Vyučovací předmět Přípravné studium II – hra na lesní roh**

Žák:

- popíše zásady správného postoje a držení nástroje, uvede důvody a dodržuje je při hře,
- vyjmenuje základy hry na lesní roh-nasazování tónu jazykem, dýchání ústy, nezvedání ramen, nenadouvání tváří- a aplikuje je při hře,
- zahraje v rozsahu od c1 do c2 jednoduchou lidovou píseň z not i z paměti.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje,
- ovládá stupnice dur i moll a akordy s rozklady po čtyřech

### **II. ročník**

Žák:

- zahraje složitější rytmické útvary /trioly, kvartoly, kvintoly, sextoly/,
- transponuje jednoduchou melodii do blízké tóniny.

### III. ročník

Žák:

- ve studované skladbě samostatně navrhne dynamiku, určí tempo, případně navrhne a doplní melodické ozdoby,
- hrou náročnějších technických cvičení prokáže kvalitnější nátiskovou a prstovou techniku.

### IV. ročník

Žák:

- při hře používá výrazové prostředky: dynamika, artikulace, frázování,
- hraje melodické ozdoby: trylek, příraz, nátryl, mordent, obal atd. a agogiku,
- zahraje minimálně dvě skladby odlišného charakteru, jedna může být komorní.

#### 5.17. Studijní zaměření Sólový zpěv

Zpěv je specifický hlasový umělecký projev, který se svými kvalitami (melodie, rytmická struktura) odlišuje od běžné řeči nebo recitace. Výuka zpěvu je vhodná nejen pro děti předškolního věku, ale de facto pro všechny věkové kategorie. Obsahem výuky je hudba všech slohových období s důrazem na lidovou, ale i moderní tvorbu.

**Učební plán:**

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Všeobecná hudební výchova		1	1	1	1	1						
Volitelné předměty	Malá muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
	Komorní zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
	Pěvecký sbor				1	1	1	1	1	1	1	1
	Klokani				1	1	1	1	1	1	1	1
	Karkulka				1	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební dílna				1	1	1	1	1	1	1	1

*Poznámky k učebnímu plánu:*

*1. Součástí předmětu Sólóvý zpěv jsou tyto činnosti: Hudebně pěvecká příprava, zpěv z listu, nácvik komorních partů.*

*2. Předměty Malá muzika, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna patří do bloku volitelných předmětů. Žák si na základě svého zájmu a doporučení učitele, který posoudí studijní předpoklady ke zvolenému vyučovacímu předmětu a přihledne k profilaci žáka, zvolí jeden z těchto předmětů jako povinný. Na základě schopností a možností žáka je možno navštěvovat tento předmět i v nižších ročnících. Z hlediska vzdělávacího obsahu mohou být tyto předměty rozvrhovány jako dvouhodinové.*

*3. Školní výstupy předmětu Všeobecná hudební výchova jsou uvedeny v kapitole 5.2.1. Školní výstupy předmětů Malá muzika, Komorní a souborová hra, Pěvecký sbor Klokani, Karkulka a Hudební dílna jsou uvedeny v kapitole 5.2.2.*

*4. V předmětu Sólóvý zpěv mohou být po celou dobu studia vyučování maximálně 2 žáci současně.*

*5. Školní výstupy předmětu Komorní zpěv jsou uvedeny v kapitole 5.17. Tento předmět může být rozvrhován blokově.*

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

## **Vyučovací předmět Přípravná hlasová výchova**

### **1. ročník**

Žák:

- intonačně čistě zazpívá slyšené tóny,
- zpěvem napodobí krátké hudební motivy (nápodoba zvířat, věcí apod.),
- s jistotou zazpívá jednoduché říkadlo nebo dětskou píseň.

### **2. ročník**

Žák:

- zazpívá nastudovanou písničku s potřebnou koncentrací,
- zazpívá čistě jednoduché písně od různých tónů s hudebním doprovodem,
- vlastními slovy vystihne téma dané písně.

## **Vyučovací předmět Sólóvý zpěv**

### **I. STUPĚŇ**

#### **1. ročník**

Žák:

- zná základy správné artikulace (přesně a zřetelně vyslovuje),

- používá znělé brumendo, techniku správného klidného, hlubokého dýchání, ovládá správné hospodaření s dechem,
- zpívá jednodušší lidové písně.

## **2. ročník**

Žák:

- správně hospodaří s dechem a používá znělé brumendo,
- ovládá techniku měkkého nasazení tónu,
- perfektně artikuluje,
- rozlišuje dynamiku p a f,
- zpívá s doprovodem učitele,
- pozná falešný tón,
- zpívá lidové písně.

## **3. ročník**

Žák:

- při zpěvu umí zaujmout správné a uvolněné držení těla, klidně dýchá,
- umí správně nasadit tón, čistě intonuje, správně artikuluje,
- v písních rozlišuje základní dynamiku (p, mf, f, crescendo a decrescendo) a také agogiku (zrychlení, zpomalení)
- umí zpívat legato,
- zpívá lidové a umělé písně s doprovodem.

## **4. ročník**

Žák:

- má dobrou dechovou oporu pro zpívání delších frází (dostatečně se nadechne a správně hospodaří s dechem),
- zpívá těžší technická cvičení, díky kterým si rozšiřuje hlasový rozsah,
- dovede reagovat na náhlé dynamické změny,
- zazpívá lidové a umělé písně, umí vystihnout výraz skladby.

## **5. ročník**

Žák:

- správně artikuluje v rychlejším tempu, umí použít brániční dýchání,
- dokáže použít náhlé dynamické změny (p-f),
- zazpívá technická cvičení, kterými posiluje dechové svaly.

## 6. ročník

Žák:

- měkce nasadí tón,
- v písničkách využívá dynamickou a agogickou pružnost,
- přesně intonuje,
- dodržuje základy hlasové hygieny - před každým výkonem se rozezpívá, nezpívá do indispozice (hrozí nedomykavosti a záněty).

## 7. ročník

Žák:

- při zpěvu využívá základy dechové techniky, správně artikuluje, používá měkké nasazení tónu,
- má odpovídající hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky,
- má kultivovaný projev, umí vystavět hudební frázi,
- zpívá skladby různých stylů a žánrů,
- zpívá ve vícehlasé skladby a orientuje se v jejich notovém zápise.

## Vyučovací předmět Přípravná hlasová výchova II.

Žák:

- při zpěvu předvede uvolněný a klidný postoj,
- vyjmenuje základní stavební prvky zpěvu, zdůvodní jejich užití a předvede je (práce s dechem, tvoření tónu, pěvecká artikulace, resonance),
- popíše fáze mutace, její projevy a uvede příklady zásad hlasové hygieny.

## II. STUPEŇ

### I. ročník

Žák:

- intonuje přes oktávu,
- má vyrovnané vokály (i ve staccatu),
- umí číst v notovém zápise náročnějších skladeb,
- zpívá z listu, umí vytvořit jednoduchý dvojhlas (lidová píseň).

II. ročník

Žák:

- čistě intonuje svůj part v náročnějších skladbách,
- dokáže využít náhlých dynamických a agogických změn k vytvoření odpovídajícího vyznění skladby.

### III. ročník

Žák:

- zvládá intonační skoky (např. kvarty, kvinty),
- umí používat legato – staccato – glissando,
- pracuje při korepetici,
- zná základní pěveckou literaturu různých slohových období.

### IV. ročník

Žák:

- zná a využívá při zpěvu správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje,
- zpívá vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu,
- ovládá zpěv plynulé kantilény, vede a dodržuje fráze,
- dobře se orientuje i ve složitějším hudebním zápise i textu,
- čistě a kultivovaně interpretuje vokální skladby různých slohových období, umí vystihnout odpovídající dynamiku, agogiku i výraz dané skladby.

## Vyučovací předmět Komorní zpěv

### I. STUPEŇ

#### 4. ročník

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury,
- zpívá v komorním uskupení lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a stupně hudebního vývoje.

#### 5. ročník

Žák:

- zpívá písně v jednohlasé a kánonické úpravě, podle pěveckých možností – jednoduchý lidový dvojhlas, dále složitější dvojhlas, případně vícehlas,
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní,

## **6.ročník**

Žák:

- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem,
- podle věku a svých možností se orientuje v notovém zápise a textu jednotlivých písní.

## **7. ročník**

Žák:

- aktivně spolupracuje s ostatními,
- podílí se na dramaturgii vystoupení, popř. na aranžmá písní.

## **II. STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák:

- ovládá pěveckou a dechovou techniku, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury,
- zpívá lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka.

### **II.ročník**

Žák:

- zpívá dvojhlasé a vícehlasé písně různých žánrů.

### **III.ročník**

Žák:

- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní,
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem.

### **IV.ročník**

Žák:

- orientuje se v notovém zápise a textu jednotlivých písní,
- aktivně spolupracuje s ostatními, podílí se na dramaturgii a aranžmá.



## 6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU

### 6.1. Všeobecné poznámky k literárně-dramatickému oboru

**Přípravné studium nebude organizováno.**

**I. stupeň základního studia** bude organizován pro žáky od 7 let věku (popř. starší) a bude plánováno na 7 let. Ke studiu mohou být přijati žáci z přípravného studia hudebního oboru nebo žáci bez přípravného studia.

**II. stupeň základního studia** bude organizován pro žáky minimálně od 14 let věku a starší a bude plánováno na 4 roky-

Výuka bude organizována kolektivně (pro skupinu maximálně 10 žáků) a ve skupině (pro skupinu maximálně 5 žáků). Vzhledem k celkovému počtu žáků budou ve skupinách pracovat žáci z věkově blízkých ročníků (malotřídní způsob výuky). Výuka může být rozvrhována blokově.

V první etapě činnosti LDO nebude organizováno studium pro dospělé.

#### Učební plán - základní studium I.stupně

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Dramatická průprava (kolektivní výuka)	1	1	1	1	1	1	1
Práce s textem (ind. výuka ve skupině)	1	1	1	1	1	1	1
Divadelní soubor (kolektivní výuka)	-	-	-	1	1	1	1

*Poznámka: Předměty Dramatická průprava a Divadelní soubor mohou být rozvrhovány blokově.*

#### Učební plán - základní studium II.stupně

	1.	2.	3.	4.
Dramatická tvorba (kolektivní výuka)	1	1	1	1
Práce s textem (ind. výuka ve skupině)	1	1	1	1
Divadelní soubor (kolektivní výuka)	1	1	1	1

*Poznámka: Předměty Dramatická průprava a Divadelní soubor mohou být rozvrhovány blokově*

## 6.2. Vyučovací předměty literárně-dramatického oboru

### Vyučovací předmět Dramatická příprava

#### I. STUPEŇ

##### 1. ročník

Žák:

- zná několik pohybových her, popíše své vjemy a pocity z oblasti všech smyslů
- podílí se na vytváření pravidel pro spolupráci
- improvizuje na zadané téma, v rámci tvořivě-dramatické hry

##### 2. ročník

Žák:

- citlivě reaguje na slovní, pohybové, mimické aj. podněty ostatních
- hraje drobné etudy se zástupným předmětem

##### 3. ročník

Žák:

- vytvoří drobný jevištní útvar na hudební podnět – s využitím pohybového vyjádření a ve spolupráci s ostatními
- referuje o návštěvě dramatického díla, diskutuje s ostatními

##### 4. ročník

Žák:

- vyrobí si jednoduchou loutku
- vytvoří v týmu drobný útvar s využitím loutek
- zná pravidla přijímání a vyslovování kritiky

##### 5. ročník

Žák:

- zná několik divadelních autorů, herců a režisérů
- zná základní principy dramatického díla
- ve spolupráci s ostatními vytvoří návrh inscenace na zvolený námět
- realizuje vybranou roli

## **6. ročník**

Žák:

- zaznamená svou tvorbu – improvizaci, etudu.
- prezentuje zkušenosti z exkurze do vybraného divadla
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání
- účastní se přehlídky dětského divadla – alespoň jako divák

## **7. ročník**

Žák:

- realizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků
- zpracuje písemně drobný jevištní tvar a s využitím vybraných prostředků jej realizuje individuálně nebo ve skupině
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání a z komunikace a spolupráce s partnerem
- prostřednictvím individuální i skupinové tvorby se seznamuje s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislostí
- zhodnotí na základě získaných vědomostí i dovedností dramatické dílo
- reflektuje práci druhých a zhodnotí ji; přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je

## **Vyučovací předmět Dramatická tvorba**

### **II.STUPEŇ**

#### **I. ročník**

Žák:

- vnímá své tělo a pohyb jako prostředek výrazu
- ve spolupráci zpracuje příběh – sdělí jej pohybovými prostředky

#### **II. ročník**

Žák:

- připraví dramaturgii zvoleného textu nebo námětu.
- v dramaturgii využije paralingvistické aspekty

#### **III. ročník**

Žák:

- zpracuje zvolený námět prostřednictvím loutek
- realizuje drobné etudy s loutkami

- zná základní typy loutek a významné loutkářské scény v ČR
- navštíví jedno loutkové představení – kriticky je zhodnotí

#### **IV. ročník**

Žák:

- zná hlavní mezníky dějin divadla
- prakticky se seznámí s vybraným historickým textem
- uvede vybrané dílo do sociokulturních souvislostí

### **Vyučovací předmět Práce s textem**

#### **I. STUPEŇ**

##### **1. ročník**

Žák

- vysvětlí ostatním, proč se mu (ne)líbila nějaká kniha (popř. povídka, pohádka)
- je ochoten číst nahlas v rámci skupiny nebo veřejně
- veřejně přednese krátký text z paměti (poezie či próza)
- zná drobný text (jazykolam či říkadlo) na rozmluvení

##### **2. ročník**

Žák

- zná příklady hlasových a artikulačních cvičení
- rozlišuje forsírování hlasu a měkké nasazení
- zaznamenává své myšlenky, přečte vybrané vlastní texty ostatním
- ve čtení nahlas uplatňuje porozumění textu

##### **3. ročník**

Žák

- v návaznosti na vybraný text dokáže slovně popsat své představy
- sdělně přečte vybraný písemný dialog
- vytvoří vlastní jednoduché poetické útvary (na základě zadání)

#### **4. ročník**

Žák

- zná pravidla hlasové hygieny, vysvětlí principy tvoření hlasu
- sdělně přečte vybraný text, naučí se jej zpaměti
- zhodnotí vybrané dílo z hlediska přínosu pro sebe sama

#### **5. ročník**

Žák

- správně artikuluje, v prostoru využívá znělý hlas (tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary
- ověřuje si vztah těla a hlasu – vysvětlí význam dechové opora a těžiště

#### **5. ročník**

Žák

- správně artikuluje, v prostoru využívá znělý hlas (tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary
- ověřuje si vztah těla a hlasu – vysvětlí význam dechové opora a těžiště

#### **7.ročník**

Žák

- tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary
- sám či s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma), tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- zhodnotí na základě získaných vědomostí i dovedností literární dílo

## **II. STUPĚŇ**

### **I.ročník**

Žák:

- vytvoří dokument na vybrané téma s využitím především verbálních prostředků
- tvorbu reflektuje společně s ostatními

### **II. ročník**

Žák:

- zpracuje (týmově) vybrané téma dvěma různými především verbálními způsoby (rozdíl forem, stylů nebo žánrů)
- tvorbu hodnotí z hlediska dodržení formy, stylu a žánru.

### **III. ročník**

Žák:

- připraví ve spolupráci inscenaci divadla poezie
- zná aspoň pět interpretů mluveného slova – zhodnotí jejich řečové kvality

### **IV. ročník**

Žák:

- vytvoří propracovaný autorský text, realizuje prezentaci s využitím vybraných prostředků
- zhodnotí literární dílo, včetně způsobu jeho provedení
- samostatně vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (poezie, próza, dramatický text, námět, téma) a osobitým způsobem ji realizuje (např. přednes, herecký výstup, výstup s loutkou, literární zpracování)

## **Vyučovací předmět Divadelní soubor**

### **I.STUPEŇ**

#### **4. ročník**

Žák:

- připraví inscenaci s využitím loutek
- vysvětlí, co je loutka a jaké místo má v dramatické kultuře

#### **5. ročník**

Žák:

- připraví inscenaci činoherní s využitím rekvizit
- ukáže možnosti využití imaginární rekvizity

#### **6. ročník**

Žák:

- vysvětlí roli dramaturga a režiséra,
- připraví inscenaci s využitím hudby a tance,

- vysvětlí, jaké místo má tanec v dramatické kultuře

## **7. ročník**

Žák:

- využívá vhodné pohybové, hudební a taneční prvky, umí zacházet s rekvizitou či loutkou apod. při interpretaci vybrané předlohy, vlastní tvorbě či improvizaci
- porozumí dramaturgickému i režijnímu plánu dramatického tvaru, podílí se na jeho naplnění, dokáže vyjádřit své myšlenky a emoce, experimentuje v různých formách
- využívá divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka při společné realizaci dramatického tvaru, přijme svou roli při jeho realizaci
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního) či loutkářskými prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností

## **II.STUPEŇ**

### **I. ročník**

Žák

- si připraví monolog nebo vybraný dialog, vytvoří charakter vybrané postavy

### **II. ročník**

Žák

- vytvoří ve spolupráci s ostatními divadelní inscenaci s akcentem na využití hudby a pohybu

### **III. ročník**

Žák

- vytvoří ve spolupráci s ostatními inscenaci s akcentem na jakékoli využití loutek
- reflektuje svůj podíl na složkách inscenace

### **IV. ročník**

Žák:

- vědomě používá základní výrazové prostředky pro sdělování, zvládne vědomou stylizaci v daném žánru
- uvědomuje si a uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (scénografie – dramaturgie, scénická hudba, režie, výběr vhodných rekvizit, loutek apod.)
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých, je schopen hluboké sebereflexe

## 7 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem na základě:

- vyjádření a žádosti rodičů,
- doporučení učitele

a na základě:

- speciálně pedagogického vyšetření,
- nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení (pedagogicko psychologická poradna, speciálního pedagogického centra),
- popřípadě na základě doporučení lékaře.

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k omezení žáka.

### 7.1. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem na základě:

- vyjádření a žádosti rodičů,
- doporučení učitele

a na základě:

- speciálně pedagogického vyšetření,
- nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení (pedagogicko psychologická poradna, speciálního pedagogického centra)

Minimální hodinová dotace výuky pro tyto žáky je stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k potřebám žáka.



## 7.2 Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných

Žáci mimořádně umělecky talentovaní jsou vyučováni podle individuálního studijního plánu, který je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka, zanesen v třídní knize, navržen učitelem a schválen ředitelem.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem na doporučení učitele a na základě mimořádných studijních výsledků, jakými jsou: úspěchy na soutěžích, účast na výjimečných koncertech, vystoupeních, výstavách, mimořádně aktivní účast na mezinárodních projektech a podobně.

Těmto žákům může být přidělena vyšší hodinová dotace na jeden školní rok. Toto zvýšení navrhuje učitel a schvaluje ředitel. Zvýšení hodinové dotace se označí do rozvrhu hodin, do třídní knihy a do individuálního studijního plánu.

## 8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

### 8.1. Zásady a způsob hodnocení žáků

V naší ZUŠ jsou žáci hodnoceni známkou v průběhu školního roku, v pololetí a na konci školního roku (viz platná legislativa):

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Celkový prospěch stanovujeme na vysvědčení třemi stupni:

- prospěl (-a) s vyznamenáním
- prospěl (-a)
- neprospěl (-a)

Průběžné hodnocení:

V průběhu školního roku je žák v individuální výuce hodnocen minimálně jednou za měsíc známkou, kterou učitel zaznamená do třídní knihy v systému IŽUŠ. Klasifikaci v kolektivní výuce zaznamenává učitel do interního formuláře.

Známka zahrnuje:

- zvládnutí zadaných úkolů
- úroveň domácí přípravy
- aktivitu a přístup žáka k práci v hodině

Žáky hodnotíme a klasifikujeme s ohledem na jejich osobní maximum.

Pro hodnocení žáka v jednotlivých vyučovacích hodinách mohou učitelé využít i alternativní formy hodnocení (např. razítka, obrázky, nálepky, ale i slovní hodnocení apod.), tyto prostředky mají pro žáky motivační funkci, nenahrazují klasifikaci.

V kolektivních předmětech, jako je např. Všeobecná hudební výchova, musí žák během pololetí napsat alespoň 2 písemné práce nebo absolvovat minimálně 2 ústní zkoušení.

Hodnocení v pololetí a na konci školního roku:

V pololetí a na konci školního roku je žák hodnocen známkou na vysvědčení. Tu stanovuje učitel na základě:

- klasifikace v průběhu školního roku
- posouzení úrovně prezentace práce žáka na veřejnosti (vystoupení na koncertech, přehrávkách, soutěžích apod.)
- úrovně splnění kritérií stanovených v učebních osnovách
- známky ze závěrečné postupové zkoušky (známka ze zkoušky nemusí být shodná se známkou na vysvědčení, je pouze jednou ze složek celkového hodnocení)

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku:

- úspěšné vykonání komisionální postupové zkoušky,
- na základě výkonu u komisionální postupové zkoušky může žák na návrh učitele a po schválení ředitelem školy postoupit do vyššího ročníku, než je následující, pokud splní výstupy ročníku (-ů), který(-é) přeskočil (např. pokud žák třetího ročníku má být zařazen v dalším školním roce do 5.r., musí při zkouškách splnit výstupy 4.r.),
- na návrh učitele a po schválení ředitelkou školy nemusí žák absolvovat postupovou zkoušku v případě:
  - a/ že žák v daném školním roce školu úspěšně reprezentoval na soutěži Základních uměleckých škol postupem do krajského kola,
  - b/ že žák vystupoval na významných reprezentativních akcích školy (slavnostní koncerty apod.)

Kritéria pro absolvování stupně:

- splnění učebních osnov daných tímto ŠVP pro I. či II. stupeň ZUŠ s hodnocením nejhůře stupněm 3 (uspokojivý)
- absolventský koncert, případně komisionální zkouška před komisí nejméně tří učitelů (viz platná legislativa)

Komisionální zkoušky: podléhají platné legislativě

Zásady hodnocení:

- žák musí vědět, za co bude hodnocen
- při hodnocení je možné přihlídnout k momentální indispozici žáka
- po zhodnocení musí být žák seznámen s odůvodněním hodnocení

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení:

1 – výborný-žák plní zadané úkoly a učební osnovy, ve výuce je aktivní, je schopný samostatné domácí přípravy

2 – chvalitebný-zadané úkoly a učební osnovy plní žák s drobnějšími nedostatky (na nižší úrovni, při větší pomoci učitele)

3 – uspokojivý-žák plní zadané úkoly a učební osnovy pouze částečně, jeho domácí příprava je podprůměrná

4 – neuspokojivý-žák neplní zadané úkoly a učební osnovy, má zásadní nedostatky v domácí přípravě

## 8.2. Oblasti vlastního hodnocení školy

Ve vlastním hodnocení školy – na základě Vyhlášky č. 15/2005 Sb. – škola sleduje výsledky oblastí: podmínky ke vzdělávání

- průběh vzdělávání, vliv vztahu školy a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, personální práce, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Formou dotazníků se průběžně zjišťují podmínky ke vzdělávání, jeho průběh, vliv vztahu školy a dalších osob na vzdělávání atd. Výstupy zpracovává vedení školy a jsou uchovávány ve školním archivu pedagogické dokumentace.